

VÁRNEGYED

Budai Vár • Gellérthegy • Krisztinaváros • Tabán • Víziváros

KÖVETKEZETES ÉS HATÉKONY MUNKÁRA VAN SZÜKSÉG

Dr. Sölch Gellért, Budavár jegyzője

8. oldal

**IDÉN IS LESZ
JÉGPÁLYA
A CZAKÓN**

5. oldal

**ÚJRAÉPÜLŐ
TESTVÉRVÁROSI
KAPCSOLATOK**

10-11. oldal

**POLGÁRI ÉLET,
POLGÁRI ÉRTÉKREND
BUDAVÁRON**

15. oldal

NOVEMBERI PROGRAMJAINK

Márai Sándor Művelődési Ház

11.19.
18:00

Tények és tévhitek a mozaikcsaládokról

Pszichológiai előadás Bogár Zsuzsával és Vajda Péterrel

11.20.
19:00

Dalok a határtalanról

Szabó T. Anna és Tímár Sára közös zenés irodalmi estje

11.22.
14:00

Szeretni bolondulásig: Filmdalok Orbán Bori előadásában

Szeretet Klub

11.23.
10:00

Vaskakas Bábszínház: Cini-cini muzsika

Babaszínház

11.26.
18:00

A Déli Vasút vendéglátása

Helytörténet helyben Saly Noémivel

11.30.
19:00

Sárik Péter Trió & Koszika

Jazzmester

Orbán Bori

Jókai Anna Szalon

11.22.
19:00

Lenni vagy nem lenni?!

Karafiáth Orsolya beszélget László Zsolt Jászai Mari-díjas színművésszel

11.24.
18:00

Átvilágítás – Jókai Anna élete prózában és versben

11.28.
18:00

Ismerkedés a chilei irodalom szerzőivel

PetersPlanet Könyvklub

11.29.
18:00

Könnyen érthető jazz

Tóth Viktor jazz-szaxofon művész koncertje

Tóth Viktor

Virág Benedek Ház

11.22.
19:00

Pribojszki Mátyás Szájharmonika Klub

11.27.
18:00

Al Ghaoui Hesnával a félelemről

Nők az élet élén

11.28.
18:00

Stílus üzenet – A Magyar Divat Szövetség Egyesület Divatfotó Kiállítás

kiállításmegnyitó

Al Ghaoui Hesna

További részletek a www.maraikult.hu weboldalon.

Átnézni a szomszéd kertjébe

Annyi a világ, amennyit beletöltesz, mondja egy szellemes italreklám. Hasonlóképpen, annyi ér egy testvérvárosi kapcsolat, amennyit beleteszel és amennyit kihozol belőle. És ez valóban így van, mert vidám dolog ismerkedni két, tulajdonságaiban hasonló városnak, de ha nincs akarat, nincs gondolat és ötlet, az együttműködést csak üres szavak fogják jelezni a települési honlapok eldugott sarkában.

Vajon mire jó egy testvérvárosi együttműködés? Szép példája volt a kapcsolattartásnak az a gesztus, amit Budavár gyakorolt Székelyudvarhely irányába, miután tavaly egy ottani kollégium épülete beomlott, egy fiatalat maga alá temetve. Akkor anyagi támogatást nyújtott a kerület.

De ha ebben ki is merül a kapcsolattartás, az nem annyira biztató. Sokkal jobban el lehet mélyíteni az ilyen együttműködést. Például tudásmegosztással, hiszen városi-irányítási, közösségépítési, vállalkozásfejlesztési jó gyakorlatok mindenhol teremhetnek, nem beszélve a hagyományápolásról, kulturális programokról. Amúgy is jó dolog átlesni a kerítésen a szomszéd kertjébe, hogy ő hogy csinálja. Éppen ezért hasznos a meglévő testvérvárosi kapcsolatok ápolása, mint ahogy történt most a szlovéniai Lendvával vagy az olasz Castrano esetében. Mert lehet, hogy Budavár is tanulhat valamit Zentától, Prágától, Regensburgtól. Mondjuk az önkormányzat modernizálását, áramvonalasítását, ügyfélbarátabbá tételét tekintve. Hogy ne eleve tortúráként gondoljunk arra, ha dolgunk akad a hivatallal, hanem valami alapfokú ügyfélművelés is társuljon a hatékony ügyintézés mellé. Az új budavári jegyző szavai szerint erre vállalkozik a kerület. Az elmúlt évek után ránk is férne, hogy Budavár végérvényesen megérkezzen a XXI. századba.

Kuthi Áron
főszerkesztő

Impresszum

A BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA
Kiadó: Budavári Média és Városmarketing Kft.
Szerkesztőség: 1011 Budapest, Szilágyi Dezső tér 4.
Telefon: +36-1/611-6493
Írjon nekünk: info@varnegyed.hu
Hirdetés: hirdetes@varnegyed.hu
ISSN 2060-6303

VÁRNEGYED
Budai Vár • Gellérthegy • Krisztinaváros • Tabán • Víziváros

Főszerkesztő: Kuthi Áron
Munkatársak: Balogh Roland, Schmidt Gábor, Szilléry Éva, Tari Tamás
Fotó: Kocsis Attila, Kőrösi Tamás, Tóth Tibor, Vadnai Szabolcs
Nyomdai előkészítés: Crood Comp
Nyomda: Mediaworks Hungary Zrt.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza! Minden jog fenntartva!
Megjelenik kéthetente 18000 példányban.

Éles szócsata a jutalmakról

A Budavári Önkormányzat képviselő-testületének november 7-ei ülésén éles szócsata alakult ki az előző önkormányzati ciklus végén vezető beosztású munkavállalók körében jutalmként kiosztott összesen 71 millió forintról. Böröcz László polgármester felidézte, hogy csak a korábbi jegyző, Czukkerné Pintér Erzsébet 18 havi munka mellett 13 havi jutalmat, vagyis több mint 24 millió forintot kapott a fizetésén felül. Az előző ciklus végén távozott 12-13 ember közül kilencen két évet sem dolgoztak az önkormányzatnál, és az elmúlt két évben ez a kör összesen 130 millió forint felett kapott jutalmat.

V. Naszályi Márta – aki többször is közbekiabált, amikor nem nála volt a szó – válaszában azt állította: az előző ciklus végén távozott köztisztviselők nem másfél évet dolgoztak, hiszen szolgálati viszonyaik összeadódtak. „Évtizedeket dolgoztak, a Fidesz pedig két éven át folyamatosan megalázta őket. Méltatlanul átgázoltak a személyükön, a szakmai tisztességükön, ezt ellensúlyozni kellett azzal, hogy méltó módon engedjük el őket, egy ledolgozott élet után” – mondta. A volt polgármester szerint „hiába

Fodor Artur és Fazekas Csilla alpolgármesterek Böröcz László mellett

Fotó: Vadnai Szabolcs

hazudják, nem jutalmakat osztottam”. A távozók közül négy felsővezető volt, további hat pedig vezető beosztásban dolgozott, „jól kerestek, az elbocsátásuk ilyen végkielégítésekkel járt”. Azt is hozzátette: ha az új városvezetés bármilyen jogszerűtlenségeket tapasztal, tegyen feljelentést. Böröcz László mindezt úgy reagált: a jogi lépéseket már megtették,

jogászaik számos visszaélés gyanújára bukkantak, és arra is jó esély van, hogy a jutalmként kifizetett 71 millió forintból „szép összeget” vissza tudjanak szerezni, az ügyben pedig büntetőeljárást fognak kezdeményezni. Mint mondta, az előző városvezetés kiskapukat is kihasznált, hogy ennyi pénzt kifizethessen.

Schmidt Gábor

Kedvezményes fenyőfa az I. kerületieknek

November 7-én az I. kerületi képviselő-testület rendkívüli ülésén fogadta el Böröcz László polgármester azon javaslatát, amelynek értelmében az I. kerületiek olcsóbban juthatnak fenyőfához a karácsonyi ünnepi időszakban. A lehetőség előzetes regisztrációhoz kötött.

Az intézkedés célja, hogy az önkormányzat jelentősen csökkentse az ünnepi kiadásokkal járó anyagi terheket az I. kerületben bejelentett, érvényes lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, és életvitelszerűen a kerületben élő lakosok számára.

A kedvezményes fenyőfavásárlásra jogosultak elektronikus vagy telefonos regisztrációt követően, 2024. december 21-én 9 és 14 óra között, előrelátólag az alábbi két helyszínen vásárolhatják majd meg az örökzöldeket:

- Monastery Boutique Hotel Budapest felső, belső parkolója (Ponty utca 1.);
- Czákó utcai Sport- és Szabadidő Központ (Czákó utca 2-4.).

A regisztráció során a fenyőfát kedvezményesen megvásároló személynek nyilatkoznia kell, hogy életvitelszerűen az I. kerületben él. Háztartásonként csak egy fenyőfa igényelhető. Az igénylők 1000 darab luc- és ezüstfenyőből válogathatnak 500 forintos darabáron. Az önkormányzat 6 millió forintos keretösszeget biztosít a fenyőfák beszerzésére. A regisztráció módjáról időben tájékoztatást ad az önkormányzat. Az akciót korábban a Budai Polgári Közösség szervezte, most az önkormányzat karolta fel. Ez lesz a negyedik advent, amelynek során fenyőfához juthatnak a kedvezményezettek.

-vn

Támogatás a budavári általános és középiskoláknak

Döntött a képviselő-testület az I. kerületben működő általános iskolák és középiskolák alapítványai részére kiírt pályázatok elbírálásáról. A Budavári Önkormányzat húszmillió forintos pályázati keretösszeget különített el a kerületi általános iskolák és középiskolák oktató-nevelő munkájának segítésére, a hiányzó taneszközök beszerzésére, a tárgyi feltételek javítására, iskolai programok és tevékenységek támogatására, az intézményekben tanuló gyermekek ismereteinek bővítésére. Az elnyerhető támogatás mértéke a projekt összköltségeinek 75 százaléka, legfeljebb 2 millió forint. Támogatást nyert a Kosztolányi Dezső Gimnázium (bútorbeszerzése, cserediák-programra és a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából szervezett labdarúgó torna megszervezésére), a Batthyány Lajos Általános Iskola (informatikai eszközök beszerzésére), a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola (a Regensburger Domspatzen zenei társulattal való zenei és természettudományos együttműködésre), valamint a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium (iskolabútorok beszerzésére).

SG

Eltűnhet a Szentháromság téri turistacsapda

További három hónappal meghosszabbítják a Szentháromság téren található pavilon bérlőinek a szerződését, februártól pedig új pályázó veheti át egy évre a létesítmény üzemeltetését, amelyre pályázatot írnak ki – döntött a képviselő-testület. Böröcz László polgármester ezzel kapcsolatban elmondta: azért csak egy évre tervezik a bérbeadást, mert a pavilont át akarják építeni. Hangot adott annak a személyes véleményének, hogy nem a jelenlegi funkció és vállalkozó a legmegfelelőbb, hiszen a Kurjantó-pavilon a turisták által adott Google-értékelések alapján Budapest legrosszabb helyének számít. A jelenlegi bérlővel azért hosszabbítanak mégis szerződést februárig, mert nem akarnak lemondani az addig befolyó mintegy 12-13 millió forintos bérleti díjbevételeiről.

A Várnegyed munkatársai korábban letesztelték a pavilont bérlő Kurjantó Grill és BBQ Terasz szolgáltatásait. Akkor így értékeltünk: a rég rászáradt-ráégett madárürülékkel ékeskedő asztalok, a legolcsóbb bútorok, a művirágok, a pulton üldögélő személyzet, a másodlagos frissességű étel és az 1100 forintos, eldobható poharas eszpresszó alapján nem arról győződünk meg, hogy ez lenne méltó Budapest egyik leglátogatottabb teréhez a Mátyás templom és a Halászbástya tőszomszédságában.

-schmidt

Fotó: Kocsis Attila

Forrás: Budavári Önkormányzat

Idén is lesz jégpálya a Czakón

Idén is jégpályát alakítanak ki a Czakó Utcai Sport- és Szabadidőközpontban, amelyet a budavári lakosság engedménnyel, az általános és középiskolások pedig ingyen használhatnak – az erről szóló megállapodás elfogadásáról egyhangúlag döntött a budavári képviselő-testület. A megállapodás alapján egy természetes jéggel borított, legalább 750 négyzetméter alapterületű sátorral fedett területen, egy 20x25 méter jégfelülettel rendelkező korcsolyapályát alakítanak ki és működtetnek az idei téli szezonban. A pálya 2024. november 30-án nyit és 2025. március 2-án zár.

Schmidt

Átszervezés az önkormányzati cégeknél

Egységesítéssel teszik hatékonyabbá a Budavári Önkormányzat cégeinek működését; a tervek szerint a későbbiekben hat helyett három társaság működik majd. Egy városüzemeltetési kft. jön létre a zöldfelületek kezelésére, a parkolás üzemeltetésére és karbantartási feladatokra. Egy nonprofit kft.-t alakítanak a kulturális, közösség-szervezési, sportléttel kapcsolatos feladatokra, valamint a Várnegyed újság kiadására. A harmadik, városfejlesztési kft. pedig majd a kerületi fejlesztések, beruházások összehangolását végzi majd. Böröcz László polgármester hamarosan részletesen beszámol a hatékonyságnövelő átszervezésekről.

VN

A pályázat részletei
a budavar.hu/bursa-hungarica-felsooktatasi-onkormanyzati-osztondijrendszer/
címen olvashatók.

A pályázatok elbírálása kizárólag
szociális rászorultság alapján,
a pályázó tanulmányi eredményétől
függetlenül történik.

A pályázat rögzítésének
és az önkormányzathoz történő
benyújtásának határideje:

2024. december 4.

FELHÍVÁS!

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat csatlakozott a hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók, illetve felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok támogatására létrehozott Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2025. évi pályázati fordulójához.

Az „A” típusú ösztöndíjpályázatra azok a települési önkormányzat területén lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 1. mellékletében szereplő felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali munkarend) alapfokozatot és szakképzettséget adó alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget adó mesterképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat. Az ösztöndíjra pályázhatnak a 2024 szeptemberében felsőoktatási tanulmányaik utolsó évét megkezdő hallgatók is. Az ösztöndíjra pályázatot nyújthatnak be azok a hallgatók is, akiknek a hallgatói jogviszonya a felsőoktatási intézményben a pályázás időpontjában szünetel. Az ösztöndíj folyósításának feltétele, hogy a 2024/2025. tanév második félévére a beiratkozott hallgató aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezzen.

Az „A” típusú pályázat esetében az ösztöndíj időtartama 10 hónap, azaz két egymást követő tanulmányi félévben félévenként maximum 5 hónap a 2024/2025. tanév második félévére és a 2025/2026. tanév első félévére.

A „B” típusú ösztöndíjpályázatra azok a települési önkormányzat területén lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű fiatalok jelentkezhetnek, akik a 2024/2025. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások, vagy felsőfokú végzettséggel nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizettek és a 2025/2026. tanévtől kezdődően a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 1. mellékletében szereplő felsőoktatási intézmény keretében teljes idejű (nappali munkarend) alapfokozatot és szakképzettséget adó alapképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben kívánnak részt venni. A „B” típusú pályázat esetében az ösztöndíj időtartama 3×10 hónap, azaz hat egymást követő tanulmányi félévben félévenként maximum 5 hónap a 2025/2026. tanév, a 2026/2027. tanév és a 2027/2028. tanév.

Az önkormányzat által nyújtott szociális ösztöndíj havi összege pályázónként 25 000 Ft.

A pályázatbeadáshoz a Bursa Hungarica Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerben egyszeri pályázói regisztráció szükséges.

ADVENTI KONCERT A VÁROSHÁZÁN

1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.
2024. december 1. | 16.00 órákor

Purcell Kórus és Orfeo Zenekar előadásában Stölzel kantátái
Vezényel: Vashegyi György

A regisztráció hamarosan elérhető az önkormányzat honlapján: www.budavar.hu

Mentőövet dobniának a Ruszwurnak

A november 7-ei rendkívüli testületi ülésen az önkormányzati képviselők szándéknyilatkozatot fogadtak el arról, hogy Budavár külön céget hozna létre a Ruszwurm és a Korona cukrászdák további működtetése érdekében. Böröcz László polgármester hangsúlyozta, hogy ez csupán az egyik lehetséges megoldás előkészítése.

A beadvány annak a feltételeit teremtené meg, hogy az önkormányzat átvehesse a Dísz tér 16. és Szentháromság utca 7. szám alatti önkormányzati tulajdonú ingatlanokban működő cukrászdák üzemeltetését. Az ennek érdekében létrehozandó, 3 millió forintos törzstőkével rendelkező cég kizárólagos tulajdonosa a Budavári Kapu Kft., illetve az annak utódjaként létrejövő Budavári Városüzemeltetési Kft. lenne, telephelyei pedig a szóban forgó vendéglátóhelyek ingatlanjai lennének.

„A javaslat célja az I. kerület hagyományos cukrászati vonzerejének fenntartása” – áll az előterjesztés indoklásá-

ban, Böröcz László polgármester pedig azt reméli a lépéstől, hogy az intézkedés megnyugtató módon tehet pontot a Ruszwurm Kft. és a Budavári Önkormányzat között hosszú évek óta húzódó konfliktus végére. A polgármester a javaslat vitájában hangsúlyozta, hogy az előző városvezetés intézkedései megkérdőjelezhetőek voltak az ügyben, és röviden kitért az önkormányzat és a Ruszwurm Kft. közötti jogvita történetére. Hangsúlyozta, hogy a cukrászdák 2024 októberében esedékes kiürítését, a korábbiakhoz hasonlóan, egy bírósági titkár függesztette fel, ami ellen az önkormányzat fellebbezést nyújtott be. Külön rámutatott arra, hogy ezt a korábbi városvezetés sorra elmulasztotta megtenni a hasonló esetekben. Azt is hangsúlyozta, hogy amennyiben az önkormányzat átveszi a cukrászdák üzemeltetését, az több tízmillió forintos bevételt generálhat a helyhatóság számára.

V. Naszályi Márta, a Párbeszéd önkormányzati képviselője élcelődve jegyezte meg, hogy nincsenek kétségei afelől, hogy „a Budavári Kapu parkolóőrei világhírű dobostortát fognak sütni”, és kí-

váncsi volt arra, „hogyan megy majd ki a két cukrászdából a Ruszwurm Kft.”, „hogyan működhet még egy olyan cég, aminek nincs kereskedelmi engedélye”, illetve miért nem fogantatosítja 700 napja a végrehajtási eljárást a Végrehajtói Kamara? A Ruszwurm Kft. szerint már nagyjából ötszáz millió forinttal tartozik a kerületnek, amit Böröcz László el akar engedni a cégnek, amivel a hűtlen kezelés büntetettét követi el.

Dr. Nánásiné Abonyi Gyöngyi, a Magyar Kétfarkú Kutya Párt önkormányzati képviselője az iránt érdeklődött, hogy a Ruszwurm receptúráját is megmen-ti-e az önkormányzat, illetve rákérdezett, hogy a helyhatóság miért nem pályáztatja meg a cukrászdák üzemeltetését?

Böröcz László rámutatott, hogy az előző kerületi vezetés mulasztások sorát követte el az ügyben, és négy évet hagyott a Ruszwurm Kft.-nek arra, hogy anyagilag teljesen kiüresítsék a céget, ezért gyakorlatilag nincs esély arra, hogy behajtsák tőlük a tartozást, amire V. Naszályi Márta indulatos bekiabálással reagált.

A polgármester hangsúlyozta: a mostani előterjesztés csupán szándéknyilatkozat, erre a megoldásra abban az esetben lehet szükség, ha a Ruszwurm tulajdonosai nem adják át a Kft.-t az önkormányzatnak, az üzemeltetés megpályázására pedig akkor kerülhet sor, ha az önkormányzati cég valamiért mégsem tudja átvenni a Koronában és a Ruszwurm-ban dolgozó 50-60 embert.

Tari

A Ruszwurm Kft.-vel kapcsolatos előző cikkünkre írásos megke-re-séssel reagált a cég, amelyben tévedésekre hívták fel figyelmünket. A Kft. kijelentette, hogy fizet bérleti illetve használati díjat. Az önkormányzat viszont fenntartja álláspontját, miszerint a cég továbbra is tartozik feléjük.

Cikkünkben a polgármester sajátátjékoztatón elhangzott szavait idézve azt írtuk, hogy az önkormányzat megoldási javaslataira egyelőre nem mutatkozik fogadókészség. Ez a Ruszwurm szerint azért nem igaz, mert a tulajdonos korábban több ízben is megkereste a helyhatóságot megoldási javaslatokkal.

A felek között fennálló vita másik pontja a teraszhasználati díj kiegyenlítésének kérdése. A Ruszwurm Kft. szerint mindig fizetnek díjat. Az önkormányzat álláspontja ellenben, hogy nem adott hozzájárulást a kérdéses közterület használatához. Erről legutóbb egy 2024. március 14-ei Városfejlesztési, Innovációs és Környezetvédelmi bizottsági ülés is határozott.

Még több Ruszwurm:

Fotó: Körösi Tamás

Megkezdődött a polgármesteri hivatal átvilágítása

Sölch Gellért jegyző szerint kiszámítható és hatékony munkára van szükség

Négy jegyző váltotta egymást Budaváron az előző önkormányzati ciklus öt éve alatt. Sölch Gellért, az I. kerület október 10-én hivatalba lépett új jegyzője lapunknak adott interjújában azt mondta, korábban valóban nagy volt a fluktuáció, céljuk ezért a stabil és hatékony működés kialakítása. Megkezdődött a hivatal átvilágítása, amelynek során az elmúlt ciklus döntéseinek a jogszerűségét is áttekintik. Az új jegyző ígéri, hogy a hivatalon belüli felelősségi rendszert is világossá és egyértelművé teszik.

Nagyon nehéz helyzetben lévő hivatal vezetését vettem át október 10-től. Azért adtam be a pályázatom, mert úgy gondoltam, hogy Budavár valóban az első: az itt élőknek és a kerületért dolgozóknak is a legfontosabb, hogy magas szintű munkát végezzen a Polgármesteri Hivatal, amely az országban a legnagyobb történelmi hagyományokkal bír – nyilatkozta a Várnegyednek Sölch Gellért jegyző. Hozzátette: kiszámítható és következetes munkára lesz szükség, „eddigi pályafutásom és szakmai tapasztalataim alapján szeretném új pályára állítani a hivatalt”. A legfontosabb célnak azt nevezte, hogy a hivatal megfeleljen az első kerületi lakók és a hivatalnál ügyet intézők jogosan magas elvárásainak. „Lesz munkánk bőven, de ezen érdemes dolgozni” – tette hozzá.

Sölch Gellért kitért rá, hogy korábban valóban nagy volt a fluktuáció, hiszen az elmúlt ciklusban négy jegyző is váltotta egymást a hivatal élén. Ennek ellenére sok olyan munkatárs dolgozik, akik a háttérben minden megtettek, hogy a vezetési nehézségek ellenére a lakosság ebből minél kevesebbet érezzen. „Célunk a stabil és a hatékony működés kialakítása. Sok kiváló kollégával találkoztam, akiknek szívügye a kerület.” A jegyző szerint szükség van a polgármesteri hivatal átszervezésére, a struktúra megerősítésére és új munkatársakra is. A Budavári Polgármesteri Hivatal létszáma jelenleg mintegy 130 fő. Az új városvezetés számára az átadás-átvétel során kiderült, számos vezető pozíció váratlanul megürült: a gazdasági vezető az utolsó pillanatban távozott, valamint elment a városüzemeltetési és a

Munka a testületi ülésen: Fodor Artur, Fazekas Csilla alpolgármesterek, Böröcz László polgármester, Sölch Gellért jegyző, Bartos Diána aljegyző

költségvetési iroda vezetője is. „Kulcspozícióban lévő személyek is távoztak, akiknek hivatali munkája nélkülözhetetlen. Az elmúlt hónap legfontosabb döntései éppen arról szóltak, hogy ezeket a helyzeteket kezeljük.” A hivatal átvilágítása megkezdődött, ennek során áttekintik a működést, a feladat- és hatásköröket, valamint az elmúlt ciklus döntéseinek a jogszerűségét. „A hivatal akkor tud a jövőben jól dolgozni, ha levonja a korábbi hibákból, téves, esetlegesen jogsértő döntésekből a következtetéseket. Ez a munka még zajlik, az átvilágítási folyamatot az év végéig szeretnénk lezárni.” A jegyző meglepőnek nevezte, hogy bár már 2019 előtt a hivatal számára rendelkezésre állt egy szoftveres szerződéstár, azt nem működtette senki, így nem volt digitálisan követhető, hogy milyen élő szerződései voltak Budavárnak. Ez számos nehézséget okozott az átadás-átvétel során – mondta.

Első lépésben egy elkötelezett és a kerületiekért tettekre kész vezetői csapat összeállítására van szükség, ezután következik a struktúra áttekintése, az új belső szabályok lefektetése. A jegyző szerint az összes hivatali szabályzatot elkezdtek áttekinteni, amelyek között sok a hiányos, amelyet évek óta nem aktualizáltak, ezeket pótolni fogják. „A hivatalon belüli felelősségi rendszert világossá és egyértelművé tesszük. Ha egy munkának egy meghatározott felelőse van, az sokkal könnyebben követhető, átlátható.” Ezt követi az új ügyfélszolgálati rendszer kialakítása, ami még hatékonyabban tudja az önkormányzathoz és a hivatalhoz érkező lakossági megkereséseket kezelni. Ennek érdekében informatikai fejlesztéseket is végrehajtanak, korábban ugyanis nem volt egységes koncepció, sokféle digitális megoldást próbált használni a hivatal. A jövő évben jelentős változást jelenthet, hogy Budavár jobban ki tudja használni az állami digitális szolgáltatásokat, az úgynevezett ASP-rendszert. Eddig ezt csak az adórendszerhez kapcsolódva vették igénybe, sem az iktatás, sem a gazdálkodás terén nem használták. Sölch Gellért hozzátette: annak érdekében, hogy Budavár mintaönkormányzatként szolgálhasson, innovatív megoldásokra is törekszenek. Gyakornoki programot is indítanak, hogy a diákok bepillantást nyerhessenek az önkormányzat munkájába, és utánpótlást jelenthessenek a helyi közigazgatásnak. Hangsúlyozta, stabil és kiszámítható életpályát szeretnének kínálni az itt dolgozó kollégáknak.

Azzal kapcsolatban, hogy az előző ciklusban sokszor alapvető adatokat, információkat nem adott ki a hivatal a polgári oldal képviselőinek, Sölch Gellért azt mondta: a közérdekű adatok megismerhetőek, „a hivatal munkatársaitól senki nem várhatja, hogy azon mesterkedjenek, ezeket hogyan lehet eltitkolni.”

Schmidt Gábor

Fotó: Várnegyed

Kiemelt védelmet kapott a tabáni Makovecz- emlékmű

Nemzeti emlékek minősülő műemlékké nyilvánított Lázár János építési és közlekedési miniszter 12 olyan építményt, amelyek Makovecz Imre tervei alapján készültek, köztük az I. kerületben, az Attila úton álló tabáni emlékművet – derült ki a Magyar Közlönyből. A műemlékké nyilvánítás célja „az országos viszonylatban kiemelkedő értékek – Makovecz Imre életművének kiemelkedő elemei – fokozott védelme, ezzel a kulturális örökség megőrzése és a nemzet építészeti értékeinek láthatóvá tétele az utókor számára mint közérdekű cél”.

Az Attila út 2. szám alatt, a Bethlen-udvar mellett lévő emlékmű a tetején szögesdróttal körbevett, szürke vasbeton téglatest, feliratán ez olvasható: „1944–1990 – Azok emlékére, akik nem haltak meg, de életüket tönkretették”. A doboz részben nyitott, masszív vasrácsokon keresztül lehet betekinteni. Odabent egy alacsony betonkockán lefelé forduló, arcát a kezébe temető, megtört alak ül, vele szemben egy fémlemez tükrözi vissza a kétségbeesését. Egy Rázsó Edit nevű nyugdíjas asszony kérte fel Makovecz Imrét, hogy megalkossa a művet, e célra vagyona egy részét is felajánlotta. A szobor Péterfy László, Makovecz barátjának a munkája, a művet 1996-ban, engedély nélkül, szándékosan egy feltűnésmentes helyen állították fel.

SG

Márai-szobrot kapott Pozsony

November 4-én különleges ajándékkal lett gazdagabb Budavár testvérvárosa, Pozsony: dr. B. Szabó Gábor budapesti ügyvéd adományának köszönhetően a Szlovák Nemzeti Múzeum Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumához került Márai Sándor salernói mellszobrának gipszmintája. Az átadásra Venyercsan Pál, a pozsonyi Liszt Intézet igazgatója Budavár küldöttségét is meghívta. Budavár és Pozsony Óváros testvérvárosok, és a Márai-kapcsolat is kézenfekvő, hiszen a felvidéki író Budán is élt.

Kocsis Miklós szobrászművész alkotását – amely jövő áprilistól a kassai Márai Sándor Emlékiállításon kap végleges helyet – a Márai Nap Pozsonyban című irodalomtörténeti program keretében vette át a múzeum. Az ünnepélyes átadót Ötvös Anna kassai történész, a Márai Sándor Emlékiállítás kurátorának előadása nyitotta meg, aki Márai Sándor húgának, Grosschmid Katónak a 2018-ban előkerült, tinédzserkori naplóját mutatta be. Az érdekes írás betekintést nyújtott Márai életébe és családi kapcsolataiba.

A szobor átadásán a Budavári Önkormányzatot Fodor Artur alpolgármester, Bauer Eszter kulturális tanácsnok, önkormányzati képviselő és Bodnár Előd bizottsági tag, a Budai Polgári Község elnöke képviselte. A rendezvényt Márai-est zárta, amelyen Hirtling István és Mészáros Tibor színművészek Tárkány-Kovács Bálint cimbalomművész közreműködésével idézték meg az író páratlan életét, megalkuvást nem ismerő egyéniségét.

TT

Forrás: Böröcz László Facebook-oldala

ÚJRAINDUL AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS LENDVÁVAL. Október 29-én Magyar János, a muravidéki Lendva polgármestere tett látogatást a Budavári Önkormányzatnál, a politikust Böröcz László polgármester fogadta. A felek kifejezték szándékukat arra, hogy erősítik a meglévő kulturális együttműködést. A szlovéniai magyarság túlnyomó többsége a magyar határhoz közel található Lendván és a környező falvakban él, számuk megközelítőleg hatezerre tehető.

(KÁ)

Látogatás Capestranóban

A Kapisztrán Szent János tiszteletére tartott körmenet során 1956-ról is megemlékeznek

Fodor Artur alpolgármester és Antonio D'Alfonso, Capestrano polgármestere

Forrás: Budavári Önkormányzat

Capestranóban, az I. kerület olaszországi testvérvárosában is megünnepelték október 23-át, az önkormányzatot Fodor Artur alpolgármester képviselte. A kisváros az 1956-ban kivándorolt magyarok hagyományos emlékhelye, mivel Kapisztrán Szent János, a városka szülötte, híres hitszónok, vándorprédikátor ferences szerzetes 1456. október 23-án hunyt el. A dátumok egyezése a magyar forradalom és szabadságharc óta aktualitást adott a közös emlékezésre. Mint azt lapunknak Fodor Artur elmondta, az olaszországi magyar emigráció jeles tagja, a forradalom résztvevője, a 2018-ban elhunyt Mihályi Géza kezdeményezte a magyarok ottani októberi megemlékezését, ami minden évben része a Kapisztrán Szent János tiszteletére tartott körmenetnek és misének.

A búcsút mindig ünnepi külsőségek között rendezik, és mivel a török magyar-

Az olasz fegyvernemek képviselőinek koszorúzása

országi kiűzésében nagy szerepet vállalt szerzetes egyben a tábori lelkeskedés védőszentje is, Capestranóban mindig felvonnak és koszorúznak az olasz fegyvernemek képviselői is. A hősi emlékműnél tartott ünnepségen elhangzik a magyar

himnusz is. Kapisztrán Szent János szülőháza az 2009-es nagy olaszországi földrengés idején megsérült, de a magyar kormány és a Budavári Önkormányzat anyagi támogatásával sikerült felújítani.

-kuthi

Sötét van a Vérmező két sétaútján

Elindultunk a Vérmezőn a Krisztinaváros felől sötétben, mert több helybeli jelezte, hogy este sötét van a parkban. Mint tapasztaltuk, a közvilágítás egyes útszakaszokon eleve hiányzik, jó pár helyen nem működik, szinte csak a merőlegesen érkező bekötőutak vannak biztonságosan világítva a szóban forgó területen. A Mikó utca felől közelítjük meg a Vérmezőt, mert az itt élők arra panaszkodnak, hogy bár a parkot nagyon szeretik, de sötétedés után vaksötét van száz métereken keresztül. Két párhuzamos, széles kavicsos út fut a parkban a Krisztina körút és az Attila út mentén, de több száz méteren keresztül sehol egy állólámpa, pedig a padokat nem oly rég felújították. A keresztező utakon, például ahol a Bugáti lépcsőtől zebra vezet át a parkba, jó a világítás, ott gondoltak a gyalogosokra. Itt van egyébként a Babits szobor, melynek környezete szintén szépen meg van világítva. Kicsivel tovább haladva, gazdag elemekkel kialakított

kondiparkba ütközünk, ahol napelemes lámpa biztosítaná az esti sportolás lehetőségét, ám most ezek egyike sem világít. Innen tovább haladva az úgynevezett Nagyrét mentén ugyanúgy teljes a sötétség a kavicsos utakon, csak az aszfalttal borított átkötő utakat világították meg. Pedig a helybeliek nagyon szeretik a Vérmezőnek ezt a szakaszát: nemcsak a kutyasétáltatók kedvelt helye, de a kondiparkot is előszeretettel használnák sötétedés után is, nem beszélve a futókról, vagy a sportpálya használóiról.

A Budavári Önkormányzat tud a problémáról, ezt több ízben jelezte a Vérmező fenntartását végző Fővárosnak. Ugyanez a gond a Sikló mellett a vároldalban vezető lépcsőn, amely nagyon népszerű turisztikai útvonal a Dísz tér felé: ottjártunkkor a kandeláberek fele nem működött, koromsötétben közlekedtek a turisták.

-szilléry

Megújult és kibővült a Széna téri BENU Gyógyszertár

Megújult és kibővített formában várja vendégeit a Széna téri BENU Gyógyszertár. A másfél hónapig tartó munkálatok során nemcsak a gyógyszerertár újult meg, az emeleten rendelőket is kialakítottak, így a gyógyszerészeti munkát az engedélyezett szűrési lehetőségekkel tervezik bővíteni a közeljövőben, hogy a Széna téri patika jó hírnevét, a környező kerületek lakosságának egészségügyi ellátását tovább javítsák. Dr. Gerendás Andrea, a gyógyszerertár vezetője azt mondta: nagyon várták, hogy elkészüljön a felújítás, és hogy a jövőben is az eddig megszokott, magas színvonalú munkát végezhessek a teljesen megújult környezetben.

Dr. Zlinszky János, a BENU Magyarország Zrt. vezérigazgatója az ünnepélyes átadón azt mondta: ez az egyik legrégebben működő, legpatinásabb patika Budapesten, 2017 óta ügyeletes gyógyszerertár is, nagy forgalma van, hiszen három kerület találkozásánál helyezkedik el.

A BENU már lassan másfél évtizede szakított azzal a felfogással, hogy a gyógyszerertár pusztán arra szolgáljon, hogy a beteg embereket gyógyszerekkel lássák el. A BENU-nak kiemelt célja az egészség megőrzése, ezt tükrözi jelmondatuk is: az ember és az egészség. „Emberi módon próbálunk hozzájárulni az egészség megőrzéséhez. A gyógyszerertár feladatát a BENU a kialakítással segíti: a külső, a termékinlátat pontos megtervezésével. Mindez azonban nem működik a gyógyszerertár személyzete nélkül” – jelentette ki.

A BENU gyógyszerertárak folyamatosan szépülve, egységes, vonzó megjelenéssel, egyre magasabb színvonalú szolgáltatásokkal várják az ügyfeleket. A Széna téri patikát is úgy alakították ki, hogy könnyen megközelíthető legyen, a vásárlást kényelmesen és gyorsan le lehessen bonyolítani.

A BENU márka a hozzáértő, barátságos kiszolgálással, a világos, átlátható, modern és nyitott polcos gyógyszerertárakkal egyet jelent a minőséggel. A BENU gyógyszerertárak célja, hogy vásárlóik mindig elégedettek legyenek, a betérők gyorsan, kényelmesen, egyszerűen, jó áron, szakértők segítségével kapjanak meg mindent, amire szükségük lehet – a Széna téri patikában is. (x)

Kerek összeg a kerek évekért: Igényelje ön is a jubileumi szépkorú-juttatást!

A kormány idén Magyarország nevében köszönti a 90., a 95., a 100., a 105., a 110. és a 115. életévüket betöltött, magyarországi bejelentett lakóhellyel rendelkező nyugdíjasokat. A jubileumi köszöntéssel okirat és állami ajándék is jár. Az ünnepi köszöntés mellé a szépkorúak az életkoruknak megfelelő összegű juttatásban is részesülnek:

90 éveseknek 90 ezer, 95 éveseknek 95 ezer, 100 éveseknek 100 ezer, 105 éveseknek 105 ezer, 110 éveseknek 110 ezer, illetve 115 éveseknek 115 000 forint jár.

Az I. kerületi ünnepelteket Budapest Főváros Kormányhivatala (BFKH) a 90. évük, vagy annál magasabb életkor betöltése előtt legalább 60 nappal írásban értesíti a lakó- vagy tartózkodási helyükön a támogatás lehetőségéről. Az értesítés egy űrlapot is tartalmaz, amelynek segítségével meg kell adni a támogatásra jogosult lakcímét, amelyen a köszöntés céljából elérhető, vagy ennek hiányában az okirat postázási címét. A kitöltőnek nyilatkoznia kell a juttatás folyósításának helyéről (lakcím vagy bankszámla). Emellett írásbeli hozzájárulását kell adnia, hogy a köszöntés szervezése érdekében az önkormányzati jegyző kezelhesse a személyazonosító és lakcímadatait.

Ezt követően a BFKH továbbítja az információkat a jegyzőnek. A jegyző ezt követően személyesen is egyeztet a szépkorúval a köszöntés időpontjáról és az okirat átadásáról. Amennyiben az ünnepelt nem kér személyes köszöntést, a nyugdíjfolyósító szerv postai úton küldi meg az okiratot, illetve folyósítja az összeget az adatátvételt követő 15 napon belül, de legkorábban az ünnepelt életkor elérését megelőző öt nappal.

Bővebb tájékoztatásért a budavári jegyzőhöz, vagy a Kormányhivatalhoz kell fordulni.

Igényelje a fűtési támogatást!

A Budavári Önkormányzat a fűtési időnyben (október 15. – március 1.) havi 10 vagy 20 ezer forinttal támogatja a kerületben lakcímkártyával rendelkező jogosultakat.

A jogosultság feltételeiről érdeklődjön személyesen az önkormányzati ügyfélszolgálatokon vagy interneten a budavar.hu/szocialis-ugyek oldalon.

A fűtési támogatás március 1-ig igényelhető, az elbírálás a kérelmek beérkezésének sorrendjében történik, és folyamatos. A támogatás annak a hónapnak az első napjától kerül megállapításra, amelyik hónapban a kérelem benyújtásra kerül. A támogatás iránti kérelmet Ügyfélszolgálatunkon keresztül is benyújthatja.

A kérelem kitöltésében, benyújtásában készséggel segítenek az Ügyfélszolgálati Iroda munkatársai, valamint a 06-1/458-3051, a 06-1/458-3035, vagy a 06-1/458-3033-as telefonszámokon is segítséget igényelhetnek a Szociális és Intézménytámogatási Iroda munkatársaitól.

Karácsonyi ünnepi támogatás!

Az I. kerületben lakcímmel rendelkező, 80 év feletti, idén 80. évüket betöltő személyek, bizonyos feltételekkel a 65 év feletti, valamint a gyermekvédelmi kedvezményben vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülő szülők, vagy saját jogon e támogatásokra jogosult nagykorúak igényelhetik a Budavári Önkormányzat ünnepi, 15 000 forintos egyszeri támogatását. A feltételeket tartalmazó tájékoztatót és kérelemnyomtatványt keresse postafiókjában, vagy tájékozódjon a budavar.hu/szocialis-ugyek oldalon.

A kérelem benyújtásának határideje: december 15. Az elbírálás folyamatos.

A kérelem kitöltésében, benyújtásában készséggel segítenek az Ügyfélszolgálati Iroda munkatársai, valamint a 06-1/458-3051, a 06-1/458-3035, vagy a 06-1/458-3033-as telefonszámokon is segítséget igényelhetnek a Szociális és Intézménytámogatási Iroda munkatársaitól.

Tabán°mozi

VÁRHATÓ FILMEK A TABÁN MOZIBAN:

HELYÁR: 2900 FT | KEDVEZMÉNYES JEGY: DIÁK, 60 ÉV FELETT 2200 FT | AJÁNDÉKJEGY 3000 FT
I. KERÜLETI DIÁKOKNAK ÉS NYUGDÍJASOKNAK 50% KEDVEZMÉNY 17.59-IG!
Teljes moziműsor: tabanartmozi.hu | facebook.com/tabanartmozi | I. Krisztina körút 87-89.

Korhatár nélkül megtekinthető
 Hat éven alulak számára nem ajánlott
 Tizenkét éven alulak számára nem ajánlott
 Tizenhat éven alulak számára nem ajánlott
 Tizenhét éven alulak számára nem ajánlott
 Kizárólag felnőttek számára ajánlott

Hamarosan kulcsrakész a Vöröskereszt Egylet székháza

Nemsokára befejeződik a Dísz téren a Vöröskereszt Egylet egykori székházának újjáépítése. A Nemzeti Hauszmann Program Facebook-oldalán közzétett videóban már bepillantást nyerhettünk az egykor a Külügyminisztériumnak is helyet adó palota belsejébe.

A második világháború előtt a Dísz tér 1–3. szám alatti telek adott helyet a Vöröskereszt Egylet egykori székházának. Az 1903-ra elkészült, historizáló, késő reneszánsz stílusú épület eredetileg Hauszmann Alajos építész, illetve veje, a Műegyetemen egykori tanársegédje, Hüttl Dezső közös munkáját dicsérte. A palota egy részében magánlakásokat alakítottak ki, 1912-től különböző minisztériumok béreltek benne helyiségeket, 1919 után pedig a Külügyminisztériumnak adott otthont.

Az 1944–45-ös ostrom során a belövések miatt az épület komoly sérüléseket szenvedett. Noha a palota helyreállítható lett volna az állam végül – elsősorban politikai okok miatt – 1946-ban a lebontás mellett döntött. A tekintélyt parancsoló műre-
mek újjáépítése 2021-ben kezdődött a Nemzeti Hauszmann Program keretében, és záros határidőn belül egy sok évtizede tátongó városképi seb gyógyulhat be a visszaállításával. A szak-

Forrás: Nemzeti Hauszmann Program

emberek már az utolsó simításokat végzik az épületen, Bodrogi Bence, a Várkapitányság projektvezetője pedig azt nyilatkozta, hogy a külső homlokzat és a tető díszítési munkái már elkészültek, egyedül a díszkapuk behelyezése van hátra. A belső munkálatok is jól haladnak; mint a közösségi médiában írták: „Munkatársaink a díszterem mellett, a díszlépcsőház Magyarország közép címerét ábrázoló színes üveglablakának elkészítésén dolgoznak, amelyet egykor Róth Miksa budapesti műhelyében gyártottak.” Ez az alkotás Balog Eleonóra, műemléki restaurátor, Ferenczy Noémi-díjas üvegművész munkájának hála születik újjá.

TT

**Értékteremtés,
közösségépítés,
újjászülető hagyomány**

facebook.com/budaipolgarikozosseg
info@budaipolgarikozosseg.hu

**BUDAI
POLGÁRI
KÖZÖSSÉG**

Fotó: Kőrösi Tamás

A polgári értékrend otthona az I. kerület

Bodnár Előd, a Budai Polgári Közösség új elnöke

Október elején új vezetőt választott a Budai Polgári Közösség (BPK), Bodnár Előd az önkormányzati képviselői munkáját októbertől megkezdő Bauer Esztert váltotta. A civil szervezet új elnöke nemzetközi kapcsolatok szakot és politológiát végzett, és kommunikációs szakemberként dolgozik. Tervei mellett arról is beszélgettünk, hogy mi teszi a valódi polgárt.

– Mit érdemes tudni a BPK-ról, milyen céllal és mióta működik a szervezet?

– A BPK már több mint 20 éve működik és mára az egyik legnagyobb közösséggel bíró civil szervezet a kerületben. Küldetése a polgári értékrend mellett kiállás, célja pedig a következő hármas jelszóval foglalható össze: hagyományörzés, értékteremtés, közösségépítés. Egyesületi formában működünk, ahol nem a létszámunk a mérvadó, hanem az a kiterjedt hálózat, amit évek alatt felépítettünk, és amelynek tagjai aktívan és önkéntes alapon vesznek részt az általunk szervezett közösségi életben. Ez csak erősíti a minket összetartó értékrendi köteléket.

– Mit értenek polgári értékrend alatt?

– Ezt nem olyan könnyű körülírni, mert ez inkább egy életérzés, mintsem konkrét ideológia. Földrajzilag talán nem is mindenhol értelmezhető, de Budapest I. kerületében feltétlenül van létjogosultsága és hagyománya. A városi polgár öntudatos, kritikus és hisz a hagyományokban, azok továbbörökítésében. A modern nemzeti szmény megalkotásában az idegen önkény ellen lázadó városi polgárságnak kiemelkedő szerepe volt hazánkban is.

– Nemrég vette át az egyesület vezetését, milyen változást hoz ez a szervezet életébe?

– A BPK nagyon jól működő szervezet, és a mondás úgy tartja, hogy ami bevált, azon ne változtass. Persze tervezünk újításokat, amiknek leginkább az a célja, hogy az egyesület még

több emberhez jusson el, és még többeknek kínálhassunk hasznos programokat. A kerületben több mint 2000 emberrel állunk állandó kapcsolatban, és ennél valamivel többen vesznek részt rendszeresen a sokszínű és ingyenes programjainkon. Ez hatalmas eredmény, de sosem dőlhetünk hátra. Egy közösség erejét az mutatja legjobban, ha mindig képes megújulni és bővülni.

– Milyen újdonságok várhatóak?

– Már eddig is sokféle lehetőséget kínáltunk a kulturális töltésre, aktív kikapcsolódásra, tanulásra és családi együttlétre. A népszerű Szalon Márai Estek, az angol és német társalgókör, a túrák, illetve a tartásjavító tornák változatlanul folytatódnak. Újdonságként a hazai és nemzetközi közélet eseményeiről is lehetőséget kívánunk biztosítani az ismeretek bővítésére. Ezért mostantól geopolitikai esteket is szervezünk, ahol szakértők, szaktekintélyek és történészek segítenek abban, hogy mélyebb rálátásunk legyen a világra. Emellett a közösségépítő tevékenységünket szeretnénk a kerület minél több pontján erősíteni, hogy ne a Vár környéke vagy épp a Víziváros legyen túlsúlyban. Ezért több eseményt fogunk elvinni a Tabánba vagy a Gellért-hegyre. A következő újító eseményünk pedig egy kerületi gárázsvásár lesz november 16-án, a Czákó utcai Sport- és Szabadidőközpont területén, amire igen jelentős az érdeklődés az előzetes regisztrációk alapján.

Tari Tamás

Lila kacska és narancsos cappuccino a Gránit lépcsőről

Korábban a Kosciuszko Tádé utcába kellett menni, ha az ember egy mívesen elkészített, Gyuszi-féle íz kombinációt akart fogyasztani reggelire vagy uzsonnára. Ma már a Mikó utca felett a gyönyörű, vároldali Gránit lépcsőt kell megjárni, hogy a sajátos ízekhez megérkezzünk. Azt kértük az üzlet tulajdonosától, Balogh Gyulától, osszon meg velünk két finomságot az őszi, kora téli napokra, olyat, amit mi is el tudunk otthon könnyedén készíteni.

„Purple Duck, vagyis tépett kacsacomb lila káposztával – magyarázza a tulajdonos – a kacska konfitálva és ropogósra sütvé, fűszerezve. A kettévágott, kacsaszírral megkent ciabattába párolt fűszeres lilakáposztát teszünk, arra helyezzük rá a tépett kacsacombot, aminek tetejét házi lilahagyma chutneyval ízesítünk, majd rukkolával díszítünk. Ez egy gyönyörű, kiadós szendvics, amit feleségemmel, Tűsz Orsival együtt álmodtuk tovább és ősztől folyamatosan készítjük. Alma cidert érdemes inni mellette, úgy a legfinomabb” – teszi hozzá.

Kávészóról lévén szó, kérésünkre, megosztja velünk az egyik legrégebbi, saját kávékülönlegességüket is. „A narancsos csokis cappuccinot narancshéj forgáccsal készítjük. Kevert kávéból főzzük a cappuccino alapot, de választhatunk más százszázalékos arabica kávékból is. Nekünk a nyolcvan százalékos arabica, húsz százalékos robusta kávé keveréke vált be. A robusta adja a kávé krémességét, míg az arabica a jobb ízvilágot teremti meg.

Ízlés kérdése: ki a savasabbat, ki a kevésbé savas kávé szereti. Mi a 80-20-as keverékben egy finom, csokoládés-mogyorós harmóniát éreztünk meg. Elkészítjük a masszív tejhabos cappuccinot, a kemény tejhabon megáll a finom étcsokoládé-reszelék, majd erre csavarunk tisztított narancshéjat, spirál formából. Narancshéjrojtból egy picit illóolajból is kerül a csokira, ahogy megtalálják egymást az ízek a gőzölgő kávé-tejhab kombinációban. Messzire érezni a csokireszelék-narancshéjrojt aromáját. Nagyon szeretik a vendégek és az első pillanattól ez az úgynevezett signature kávénk, a helyi jellegzetesség” – fogalmazott a tulajdonos.

Szilléry

A polgárosodás és a biedermeier

A 19. század első felének kultúrtörténeti korszaka, és benne a biedermeier hazánkban az 1860-as évekig tartott, de máig nagy hatással van a polgári enteriőrökre, és nem kopott ki a polgári otthonok lakáskultúrájából. A korszaknak, egyben a polgári lét alakulásának szentelt nagyszabású tárlatot a Magyar Nemzeti Galéria.

Az alvó festő (1851) a bécsi Joseph Danhauser ismert képének előterében szundikáló művészt ábrázol, miközben a műterembe beszőkö kisgyermek a vászon előtt ecsetet ragadva belepíngálnak a képbe. A festmény a német nyelvterületről indult biedermeier korszakában született, amikor a festők – megannyi más ábrázolás mellett – a művészlét hiábavalóságát is megjelentették az alkotásaikon. „A fiam művész ne legyen! Magyarországon a művész élete küzdelem” – hangzott el Takács Éva írónőtől a mondat a 18. század végén, amikor a művészlét még együtt járt a nélkülözéssel. Azonban a Pesti Műegylet 1839-ben azért jött létre, hogy a kortársaknak a bemutatkozási lehetőség mellett piacot is teremtsen. Az első kortárs képzőművészeti kiállítás

Házhoz viszik a népszokásokat

Már az adventi, karácsonyi szokásokat eleveníti fel a Bartók Táncegyüttes

Zenés-táncos kalendárium néven jeles napokhoz, ünnepi szokásokhoz kapcsolódó műsorokat és interaktív foglalkozásokat tart novembertől Budavár iskoláiban és óvodáiban a Bartók Táncegyüttes. A program a Budavári Önkormányzat Népjóléti, Kulturális és Sport Bizottsága által kiírt pályázatnak köszönhetően valósul meg. A foglalkozásnak napközis tábor formájában már volt előzménye tavaly nyáron, akkor két turnusban érkeztek a gyerekek a Virág Benedek Házba.

Az első mostani foglalkozást „Én elmentem a vásárra” címmel az Iskola Utcai Óvodában tartották november 7-én, ahol a Ritka zenekar muzsikált, és ahol öt óvodás csoportnak mutatkoztak be. Teszáry Miklós, az együttes vezetője a Várnegyednek elmondta: a programokon csak élő zenét szolgáltatnak, a zenekar hegedűn, brácsán és bőgőn kíséri őket. Megjegyezte, hogy az egyik táncosuk egyébként óvónőként dolgozik az intézményben, ez is közös kapcsolódási pont. A programok az őszi, a karácsonyi és a farsangi időszakhoz illeszkednek, az azokhoz kapcsolódó szokásokat szeretnék bemutatni. Érdemes a szülőknek is ellátogatniuk a foglalkozásokra, ennek érdekében felvette a kapcsolatot Balogh Andreával, a budavári óvodapedagógusok vezetőjével, a programokat az ő koordinálásával rendezik.

A programjaik ingyenesek, és előnyt jelent, hogy „házhoz viszik” a rendezvényt. Céljuk, hogy testközelbe hozzák és megismertessék a kicsikkel a hagyományokat. Márton-naphoz kapcsolódva libavásárt tartottak, és karácsonykor a gyerekek a betlehemeset is megnézhetik, illetve lesz lucázás, bölcsocske és karácsonyi kántálás.

Fotó: Vadnai Szabolcs

Böröcz László már tavaly nyáron is meglátogatta a táncbort

Teszáry Miklós szerint fontos, hogy a gyerekeket már fiatal korban nyitottá tegyék a néphagyományok iránt, és a szokások fellelivenítésével át is élhessék azokat. Tavaly egyébként a Jókai Anna Szalonban tartottak Márton-nap alkalmából lampionkészítést, amely nagyon jól sikerült, a gyerekek nagyon élvezték, a szülők pedig a hétvégén rendezett táncbázisba tudtak bekapcsolódni. A kicsik nagyon fogékonyak a népszokásokra, főként az elsősök, másodikosok és harmadikosok, de nyári népművészeti táboraikba a hatodikos-hetedikes gyerekek is szívesen járnak. Az együttesvezető kiemelte, ha ilyen kis korban sikerül felkeltetni a gyerekek érdeklődését, akkor később tudatosan fognak részt venni a népszokásokhoz, népművészethez kapcsolódó programokon. A rendezvénysorozat öt hónapon át tart, várhatóan az első negyedév végéig.

SG

ittthon 1840-ben nyílt meg. Az új művésztpust Barabás Miklós képviselte, modern, polgári festőként ábrázolva önmagát.

A Magyar Nemzeti Galéria ennek a kultúr- és művészettörténeti korszaknak, szentelt átfogó tárlatot Biedermeier minden napok, Művészet és polgárosodás a 19. századi Magyarországon (1815-1867) címmel.

A biedermeier kezdetben szatirikus kifejezés volt: a német nyárspolgári ízlést gúnyolta ki. Idővel a negatív jelentéstartalom lekopott róla. „Így lett a napóleoni háborúk után a lakáskultúra, az embert középpontba állító festészet, a sajtóillusztrációk stílusa, valamint a házi örömeit és a családját kedvelő polgár tárgyi kultúrájának elnevezése. A fogalom hagyományosan az 1815-ben véget érő bécsi kongresszus, és az 1848-as forradalmak közötti időszakot jelöli” – írta Prágai Adrienn, a kiállítás kurátora.

Nálunk az 1860-as évekig érezteti hatását a művészeti irányzat, ami elsősorban az ember szűkebb világáról, az otthon nyugalomáról és intimitásáról szól. A Magyar Nemzeti Galériában a képekből megismerhetők az emberi élet egyes korszakai, (gyermek- és ifjúkor), horizontjai (születés és halál) az egyén társas viszonyai (barátság, szerelem, házasság, család), társadalmi szintű funkciói (hétköznapi, hivatás, nyilvánosság) tere (otthon, természet) és szabadidős tevékenységei (zene, szórakozás).

A tárlat 2025. február 9-ig látható.

Szilléry Éva

Néha felnevet bennem a lélek

Dragonits Mártával, az Ars Sacra Fesztivál alapítójával beszélgettünk

A hitem miatt reményteli, nagy öröm van a szívemben. Történhet bármi a világon, hegyek omolhatnak össze, akármi bekövetkezhet, béke van bennem – fogalmazott Dragonits Márta, az Ars Sacra Fesztivál alapítója. Az idén 18. alkalommal megrendezett ökumenikus programsorozat az isteni öröm és gondviselés közvetítését tartja küldetésének. A fesztiválszervező azt is megosztotta lapunkkal, hogy nem volt mindig ilyen erős a hite, több csapás érte, és Istenben találta meg az igazságot.

Fotó: Tóth Tibor

– A házba bejövet egy folyosókiállítás fogadott szakrális témájú képekből. Ön volt a kiállító?

– A Budapest 100 – építészeti fesztivál – alkalmából a mi házunk is bejelentkezett néhány éve a régi házakat bemutató programba. Egyik szervező kérdezett meg, hogy nincs-e ebben a házban egy középkori freskó. Mondtam, hogy van, de nem fogunk tudni bejutni, mert egy lakásban van. Ekkor eszembe jutott Tháler Tamás fényképeiből álló, a középkori Kárpát-medence-szerte meglévő freskókat ábrázoló képsorozat. A ház boldog volt, hogy feltettem ezeket a képeket a falra. Látható mások mellett Szent László a falon, érdekes az Ó- és az Újszövetség kapcsolata, egyik képen pedig Szűz Mária vonja palástja alá az embereket, és magához öleli az utolsó idők közeledtével.

– Belsőépítésként elsősorban a szakrális terek rendezése foglalkoztatta?

– Mint belsőépítész nagyon széles spektrumban dolgoztam, később aztán annyira sok munka talált meg, hogy idővel csak a szakrális tereket vállaltam el, mert a szívemhez ez állt igazán közel. De még a Miniszterelnökséget, a karmelita kolostor belső terét elkészítettem. Az én ötletem volt, hogy ott legyen Szent Mihály arkangyal szobra, aki védő kezet nyújt a Miniszterelnökség felé.

– Valahol azt mondta, hogy a megváltás már eljött, ezt kell hirdetni. Ez a fesztivál küldetése?

– Az örömet szeretném hirdetni, ebből indult az Ars Sacra Fesztivál gondolata. A hitem miatt akkor reményteli nagy öröm van a szívemben, hogy történhet bármi a világon, hegyek omolhatnak össze, akármi bekövetkezhet, de a szívemben nagy-nagy öröm és béke van. Hatalmas ajándék ez, és azt szerettem volna, hogy mások is részesüljenek ebből az ajándékból.

– Isten velünk, ki lehet ellenünk?

– Egy időben ez volt a telefonom beköszöntő üzenete. Pedig attól még lehet ellenünk bárki, de az Isten szeretetében nagyon jó élni, és hatalmas reményt ad. A halál sem a vég és nem tragédia, hanem egy átlépés, ahol tárt karokkal várnak. A földi rész egy kis szakasz, ahova a Jóisten akaratából érkezünk. Nem azért, mert két sejt egyesült, hanem mert az Istennek célja volt a születésünkkel. Még ha vannak olyan emberi történetek, ahol a két szülő nem akarta a gyereket, a Jóistennek célja volt vele.

– Gyerekkorától kíséri ez a boldogság?

– Nem, lépésenként költözött a szívembe. Mint ahogy a Bibliában is benne van, hogy térjetek meg minden nap. Én kerestem Istent és a választ, miközben több különböző trauma is ért az életemben. Nem részletezném, mert egyik csapás jött a másik után, én pedig kutattam, hogy hol van az igazság.

– Pedig ilyenkor szokták az emberek – kissé sértődötten – megkérdőjelezni a gondviselő létezését.

– A legutolsó csapás óta mondhatom, hogy az ölébe vett a Jóisten. Meg tudom határozni azokat a pontokat, amikor éreztem a konkrét jelenlétét. Néha felnevet bennem a lélek, ahogy érzem, a szinte tapintható jelenlétét. Gyerekként még megsokasból jártam templomba, de ahogy az életemben alakultak a dolgok, egyszer csak kinyílt a mennyország. Megértettem, hogy meg lehet élni a közösséget a szentekkel, hiszem ők közbenjárnak értünk.

– Egyszerre historikus és szakrális a Palotanegyed környezete. Gyerekkora él itt?

– Gyakorlatilag egy éves korom óta itt lakunk. Édesapámmal, Dragonits Tamással (a kerület díszpolgára, Ybl-díjas építész, a Budai Vár háború utáni helyreállításának tervezője) egyéves koromban költöztünk ide. Négy éves voltam, 1956-ban, amikor a Balta köz ablakába belöttek, mert látták, hogy anyukám éppen az ablak mögött mosott valamit a konyhában. Édesanyám letérdelt és az üveg megvágta a lábát, négykézláb mászott be hozzánk a sarokszobába, mi pedig a testvéremmel elkezdtünk bögni, hogy: lelőtték az anyukánkat!

Az idei Ars Sacra fesztivált a Gemma Énekegyüttes koncertje zárta a Mátyás-templomban

Fotó: Orbán Gellért

– Ma, amikor stressz alatt élnek az emberek, sok a békétlenség a világban, mintha elveszítettük a magunktól értetődő emberi kapcsolatokat. Mennyire fogékony a mai ember a hitre, és az Istenkeresésre?

– II. János Pál pápa azt mondta, hogy ebben a korban nem tanítókra, hanem tanúságtevőkre van szükség. A fesztiválunk is ebből a gondolatból indult ki. 2007-ben volt egy városmisszió, amiben azért nem szerettem volna részt venni, mert nem akartam senkire semmit rábeszélni. Valami olyat akartam felmutatni, amihez a szépet keresve lehet csatlakozni. Elmentem az Iparművészeti Múzeum főigazgatójához azzal a kéréssel, hogy egy kis szakrális kiállítást rendezzenek abból a hatalmas kincsből, ami a kulturális örökségünk, hiszen kulturális értékeink nyolcvan százaléka szakrális. Nem sikerült meggyőzni, de pont akkor terveztem a Mátyás-templom altemplomát, és Fenyő Róbert, aki az Incoronata, a Mátyás-templom Kulturális Központja igazgatója volt, megörült az ötletemnek. Vele és Mátéffy Balázssal elmentünk a főigazgató úrhoz, aki ekkor már igent mondott. A sikeren fellelkesülve barátaimmal Budapest legnagyobb múzeumainak igazgatóit is megkerestük, és min-

denki igent mondott a tálratra. Az Együtt élő egyházak kiállítását a Néprajzi Múzeumban rendeztük, a városmisszió belülről a szakrális művészetek heteként emlegették. Innen indult el az Ars Sacra Fesztivál.

– A fesztivál közönségéből lehet látni, hogy van, akit a programsorozat hívott el, annak hatására vált hívóvő?

– Egy konkrét példát tudok mondani: meghívtak Káposztás-megyerre harangszentelésre, ahol egy hölgy megkopogtatta a hátamat és elmondta, hogy ő egy nyitott templomok napján jött be és azóta jár rendszeresen ide. Igazából egy emberért megérte a tizennyolc évi munka. Van más hasonló élményem is, de ez egy nagyon eklatáns példa.

– A legutóbbi fesztivál idézete, hogy az Az igazság békét teremt, Ézsaiás könyvéből való. Évente új üzenetet választ mottójául a rendezvény?

– Minden évben mást választunk, először az volt, hogy: „Reményt és jövőt adok nektek”, ami már visszatért, mint mottó. Az Ars Sacra ökumenikus program, minden egyházat megszólít. Jövőre szent év lesz, és az lesz a mottónk, hogy: „A remény zárandokai.” Nagyon sok utalás van a Bibliában a reménnyel kapcsolatban. Aki nem hisz Istenben, az is mindig remél valamit, hiszen remény nélkül nem lehet élni.

– Rendszeresen meg kell újulnia egy ilyen nagy múltú fesztiválnak?

– Mindig meg kell újulni, mert 18 évig nem tud ugyanúgy haladni egy programsorozat. Sok gondolatom van, de igazi tervem azért nincs, mert nem fix alapon állunk, hanem pályázatoktól függ a létezésünk. Az egészet odaadtam a Szentléleknek. Készítettem egy molinót, hogy a Szentlélek a fő támogatónk. Rajta vagyok, hogy terjedjen és épüljön, de a Jóistenre bízom.

– Nagyon erősen változó időköt élünk. Mit üzen a Szentírás, mi az, ami megtartó lehet ebben a korban?

– Azt üzeni, hogy „Ne féljete!” A Bibliában pont 365-ször van benne ez a felszólítás, és ez a legfontosabb. A Biblia reményt ad, hogy bármi is történik, „veletek vagyok mindennap a világ végezetéig.” A katolikus egyházban nagy ajándék az oltáriszentség, hiszen Isten nem hagyott bennünket itt, meg lehet élni azt, hogy ő tényleg itt van velünk az oltáriszentségben.

Szilléry Éva

Fotó: Ars Sacra fesztivál

Szabadtéri tárlat: magyar szentek molinói a Kapisztrán téren

Meglepetésfestmény Budavár alapítójáról

Aki járt már a budavári Városházán, annak óhatatlanul is feltűnhetett az épület aulájában található két hatalmas festmény, amelyek nemcsak méretükkel, de témájukkal is uralják a termet. Iványi-Grünwald Béla, a Budavárat 1270-ben megalapító IV. Bélát ábrázoló festményének érdekessége, hogy egy szerencsés véletlennek köszönhetően került az I. kerületbe.

Ma már meglepően hangzik, de a zsidó származású festőművész, a nagybányai művésztelep egyik alapítójának IV. Béla hazatérése a tatárjárás után című képe nem örvendett mindig elismerésnek. Az Országos Képzőművészeti Tanács 1895-ben írt ki pályázatot a leendő Szépművészeti Múzeum részére készülő, történelmi témájú festményekre. A 35 támogatott művész között volt Iványi-Grünwald Béla is, aki IV. Bélát egy érzelmileg kettős pillanatban, a tatárjárás után, 1242-es, Horvátországból történt visszatérése után ábrázolta, naturalista komorsággal.

Iványi Grünwald Béla képmása (Boldizsár István festménye)

Forrás: Magyar Nemzeti Galéria

A korabeli kritika emberi érzésből kivetkőzött rémalakokat látott a festményen. A történészek vélekedése bár megoszlik, de Magyarország 3 milliós lakosságának fele is elpusztulhatott a tatárok inváziója következtében, az Alföld szinte teljesen elnéptelenedett. A festő tehát nem minden alap nélkül komponálta ennyire borongásra, ijesztőre a tónust és a mellékszereplőket

FANYALGÁS

A festő Münchenben bérelt műtermet, hogy elkészíthesse a 6 x 3,6 méteres olajképet. A „hangulat finomságát és az alakok magyar karakterét”, illetve „a IV. Béla s az előtte térdelő nő alakját, a király kifejezését s azt a szerencsés összhangot, mely a király méltóságos, nemes és önfeláldozó cselekedete között nyilvánul” Lutipold bajor régensherceg is méltatta, ám az alkotás mégsem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Az 1896-os ezredévi, Műcsarnokbeli tárlaton némileg igazságtalanul elbánt vele a korabeli kritika: „A képzelet szegénységének egyik érdekes mintája.” „Ez a IV. Béla merev, sötét, nagyon boldogtalan és annyira lesújtott, hogy tőle nem várhatjuk a nép fölemelését. És ez a nép! Csupa éhen haló, minden emberi érzésből kivetkőzött rémalakok. Erős érzés van bennük, a végtelen nyomorúság látványa hangulatosan tárul föl előttünk, de sehol egy vigasztaló sugár, még a színekben sem, melyeket mintha fátoly takarna.”

Az alkotást az általános nemtetszés hatására végül nem is vásárolta meg a magyar állam. Grünwald végül 1897-ben (más források szerint '99-ben) ajándékozta az utólag már kedvezőbb megítélésű festményt a nagybányai városi múzeumnak. Innen Ossoinack Lajos fiúmei hajótulajdonos-gyárigazgatóhoz került. Azt viszont nem tudni pontosan, hogyan jutott végül a Nemzeti Galéria tulajdonába.

ISTEN UJJA

A hatalmas alkotás Katona Tamás polgármestersége idején érkezett az I. kerületbe, még hozzá teljesen véletlenül. A néhai városvezető az új városháza belső tereinek felmérése idején kérte el a Nemzeti Galériától Vágó Pál Budavár bevétele című festményét, és meglepve tapasztalta az átvételkor, hogy ezen kívül Grünwald hatalmas képét is rejti a szállítóhenger.

„1997-et írtunk akkor, éppen 750. évfordulóját annak, hogy ez a királyunk uralkodói székhelynek tette meg a budai várat. Úgy éreztem, hogy Isten ujjja figyelmeztet: ezt a képet is restauráltattuk” – nyilatkozta 2006-ban az Egyenlítőnek Katona Tamás. A festményt végül Pethő Károly festő-restaurátor hozta rendbe 1998-ban, ettől kezdve díszíti a Városháza auláját.

Tari Tamás

A LEGFINOMABB NÁPOLYI PIZZA BUDA SZÍVÉBEN.

pizzeriabellanapoli.hu
 +36 30 400 4488
 1011 Budapest, Fő utca 14-18.

Világhírű magyar elmék szabadtéri tárlaton

Az elmúlt évek új magyar Nobel-díjasai, Karikó Katalin és Krausz Ferenc világhírű tudósainak teljesítménye inspirálta a Várkert Bazár kültéri tárlatát. A Glorietthez vezető népszerű sétahelyszín melletti rámpákon még november végéig kivilágított installációkon láthatók ötvenkét magyar feltaláló felfedezései.

A világgraszáló magyar kutatóknak szentel nagyszabású szabadtéri tárlatot a Várkert Bazár, amelyet még november végéig tekinthetnek meg az érdeklődők. A Glorietthez vezető rámpán, ötvenkét installáció hozza közelebb azokat a magyar tudósokat, akiket szerte a világon jegyeznek, mert találmányaikkal sokat tettek az emberiség fejlődéséért.

Négy téma mentén rendeződik a kiállítás: a Dimenziók a térben többek között Eötvös Lóránd torziós ingáját és Barabási Albert László komplex hálózati elméletének kutatását ismerteti. A távolság leküzdése című blokkban Pavlics Ferenc első holdjárójával ismerkedhetünk meg, amely részt vett az Apollo-programban, de itt találkozhatunk Puskás Tivadar telefonhírmondójával is. Az infókorszak kapujában elnevezésű szekcióban többek között Jedlik Ányos dinamója, Neumann János számítógépekhez vezető elméletei és Charles Simonyi, mai szoftvereket meghatározó munkássága kerül középpontba. A Fókuszban az ember blokkban pedig friss Nobel-díjasaink mellett Semmelweis Ignác és Szent-Györgyi Albert világgraszáló eredményeiről mesélnek a tablók.

Forrás: Várkapitányság

A kiállítás címe: Heuréka! A magyar génusz nyomában, Arkhimédész döbrent felkiáltását idézi, a pillanatot, amikor a legenda szerint a tudós fürdés közben felfedezte a felhajtóerőt.

Szilléry

A mozdonyok útja madártávlatból

Ritka perspektívákban jelenik meg az épített és a természeti környezet Rizzavi Tamás száz képet bemutató tárlatán, amelynek egyik része a Pasha Caféban, a másik pedig a Savoyai Terasz átetsző falain látható.

A Magyar Ezüst Érdemkeresztrel kitüntetett fotós, Rizzavi Tamás érdeklődésének fókuszában a mozdonyok és a pályaudvarok világa áll, hiszen a művész szakmáját tekintve mozdonyvezető. A Pasha Caféban megnyílt tárlat sajtótájékoztatóján arról beszélt, régi vágya, hogy a vasutat emberközelivé tegye és szép-

ségét megmutassa. „Nem mindig volt jó megítélése a MÁV-nak, ami számomra fájó pont. Már tizenkét évesen szerettem volna fotósorozatot készíteni a mozdonyokról, hiszen ez egy nagyon szép világ” – mondta az alkotó.

A pályaudvar bonyolult sínhálózata között üldögélő macska-portré, a hegyek találkozásánál éles kanyarban száguldó Railjet bemozdulás képe, a Keleti Pályaudvar hatalmas üveg kapuja a magasból – valahonnan a mennyezetről elkapva, vagy a mozdonyvezető kabinból kifelé elkapott állomásrészlet csupán néhány képkockája annak a száz fotónak, amely a Palotanegyed két kávézójában kiállításon megtekinthető. A fotóművész megismerkedik mindennapi társait, és mint önálló entitást ábrázolja a vonatot, a vasút életét egy emelkedettebb szemszögből – leginkább magasból. Munkáin a mozdonyok mellett az épített és a természeti környezet találkozási pontjait keresi, szokatlan nézőpontokból szemlélve. Egyedi látásmódja mára hazánk egyik legnépszerűbb fotográfusává, Magyarország képes krónikásává emelte a művészt, képeit rengetegen osztják meg a közösségi felületeken. Az idei, közel 100 alkotást felvonultató, Magasan a legjobb című kiállítása december 15-ig a Budavári Palotanegyedben tekinthető meg a nemrégiben felújított Karakas Pasa tornyában található Pasha Caféban, valamint a Savoyai Terasz pavilonját körbe sétálva.

SZÉ

Vén Hajadon

A Magyar Nemzet egyik 1989. évi számában olvasom, hogy a Hilton építéskor a Várban pincék süllyedtek le, az Országház utcában beszakadt egy udvar, „a Hajadon utcában pedig egy fászinca tűnt el a mélyben, elnyelve a lakók téli tüzelőjét”.

A Tárnok utcát az Úri utcával összekötő Hajadon utca a budai Vár legkeskenyebb és tán legrövidebb utcája. Rexa Dezső levéltárnok úr idestova száz évvel ezelőtt ilyen szeretettel ír róla: „Egyike azoknak a kis utcáknak, amikről alig tudunk valamit. A taxisofőröknek is mindig meg kell magyarázni, hol keressék. Középkori nevét nem ismerjük, törökkori neve sem maradt fenn, ha ugyan volt szegénykének. A német világban a Szűk utcácska nevet adták neki – hiszen hogy is lett volna érdemes egyébre? Sőt aztán olyan jelentéktelennek találták, hogy nagyon hosszú ideig semmi neve sem volt. Végre amikor a három város, Buda, Óbuda és Pest egyesült, a tanács szíve megesett rajta, és akart neki adni valami szép és kedves nevet. Adott is! Csak egy a hiba ennél a szép névnél – Hajadon –, hogy hozzá az utca már nagyon öreg.”

Valaha arról volt nevezetes, hogy kapuk nem, csak ablakok nyíltak rá. Több forrás is állítja – hisszük vagy sem –, hogy az egyik ablakán, mely a Tárnok utca 10. számú ház oldalhomlokzatán ma is látható, az 1600-as évekből itt maradt sűrű rács az utolsó budavári török háremet vigyázta.

Az eltűnő téli tüzelőnél szomorúbb esetek is történtek a Hajadon utca (időben az Árpád-korig visszanyúló) pincéiben. Ney Ferenc (az egyik első magyar sci-fi szerző) dédunokája, Ney Klára 1944-45-ös budavári ostromnaplójából idézek: „A ciszternában már csak egy kevés jég van mélyen lent, a pincék kútjai pedig már kora reggel kimerülnek. Víz! Hány ember életébe került a víz a Várban! Január 25-én reggel a Hajadon utca 2-ben Zalán Pista bácsiéknál tartanak gyászmisét. (...) Az alagsor mindkét oldalán szorosan egymás mellett fekvőhelyek. A folyosó végében kis asztalon az oltár. (...) Az idő múlik, és a havazás ellenére sem merünk tovább maradni, így is egy óra hosszat tartózkodunk ott. (...) Búcsút veszünk azzal, hogy reggel Pista bácsiék jönnek át hozzánk az elmaradt gyászmise pótlására. Ezen azonban már csak Doci néni vesz részt. Tőle tudjuk meg, hogy alig azután, hogy elmentünk, fegyveres nyilasok jelentek meg pincéjünkben, név szerint keresték Pista bácsit, és elvitték azzal, hogy kihallgatják. Mindeddig semmi hír sincs róla. (...) Minden házban nagy gondot okoz a nyilasok razziai ellen való védekezés. Futótűzként terjed a hír pincéről pincére, hogy jönnek. Ilyenkor kiki úgy védekezik, ahogy tud.” Dr. Zalán István korábban Háromszék főispáni titkára, Csík vármegye főszolgabírája volt, az első világháborúban a császári és királyi 3-ik huszárezred többször is kitüntetett kapitánya, miniszteri tanácsos. Feltehetően remek magyar-zsidó ember lehetett, a nyilasok – vélhetően rongy emberek – valószínűleg a Dunába lötték. Egy másik ostromnaplóban is találkozhatunk a nevével. Széchényi Viktor gróf tizenöt házzal odébb, az Úri utca 52. szám alatti palota pincéjében vészelt át az ostromot. Január 7-i bejegyzése: „Zalán jön, mindenfélét mesél. Agyonbombázott lóhúst evett. Óvóhelyükön kisbaba meghalt, Dísz téren temetik.” Január 8-án: „Kivételes csöndesség. Irma lakásából takarítom a törmeléket. Zalán jön rémhírekkel.”

A Budapesti Hírlap 1910 tavaszán hírt ad róla, hogy „a főváros magánépítő-bizottsága engedelmelte ifjú Radulescu György építési kérelmét a Hajadon utcában”. Ő, bár ne tette volna! Mert 1911-ben a Tárnok és Úri utcák közt felépült a budai Vár első (és remélhetőleg utolsó) szecessziós épülete, egy négyemeletes szörnyeteg. A művészettörténész így dohog: „A Vár házsorai őrzik a középkorias hangulatot, a foghíj-beépítések többsége is belesimul a környezetébe, ám ez a kolosszus sárba tiporja a hagyományt, bántja a szépérzékét.” (A második világháború után értő műemlékvédők két emeletét vissza is bontatták.) Az épület földszintjén valaha gyógyszerár üzemelt, később fűszer-csemege kereskedés. Egyik emeleti lakásában – a rossznyelvek szerint – az ünnepelt író, Tormay Cécile és boszorkánytársai rendeztek vérfagyasztó leszboszi orgiákat.

Száraz Miklós György

Korábbi
Utcamesék:

Telefonnyomogatás helyett portyázás

A 320. számú Nimród Cserkészcsapatnál jártunk

Megilletődve léptük át a Budapest–Felsővízivárosi Szent Anna Plébánia Aranyhal utca 1. szám alatti bejáratának küszöbét. A komor félhomályban, a több mint 300 éves, ódon falak között fogadták lapunkat a 320. számú Nimród Cserkészcsapat vezetői. Ez az alakulat koszorúzott a kerület október 23-ai, Tabánban tartott megemlékezésén is. Zsidi Kristóf parancsnok és Koltai András parancsnokhelyettes meséltek a csapat történetéről, illetve mindennapjairól a Várnegyednek.

A csapatot 1925-ben alapították, 1948–89 között kényszerű szünet következett. A rendszerváltáskor alakult újjá, és azóta is a Felsővízivárosi Szent Anna Plébánián működik. A plébánia egyben a csapat fenntartója is, ami nem meglepő, hiszen a cserkészek életében alapvető szerepet játszik a vallásosság.

A kommunizmus sajnos derékba törte az egykor inasfiúk által alapított, ősmagyar ihletésű – innen a Nimród név – csapat vízi cserkész hagyományait. Felszerelésük és csónakjaik eltűntek a diktatúra feneketlen zsákjában, így a tagok kénytelenek voltak „mezei” cserkészekként újrakezdeni. Bár a tervek között szerepel, hogy az idősebbek számára felelevenítsék a vízi táborozást vagy portyázást. Vendéglátóink elmondták, hogy az általuk szervezett programok, az egy- vagy többnapos erdei kirándulások, az úgynevezett portyák, a nyári táborok a többi táborozási lehetőséghez képest jóval olcsóbbak, és még a cserkészegyenruha sem kerül többbe, mint bármelyik, átlagos sportfelszerelés.

Az elmúlt években két másik cserkészcsapat is csatlakozott hozzájuk. Mára a Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnázium és az Országúti Ferences Plébánia cserkészei is velük együtt működnek. Így az I. (Budai és Buda környéki) Cserkészkerületben – amely magában foglalja Budapest I. kerületét is, de jóval nagyobb annál – található, vízivárosi működési területük kibővült. Azt is megtudhattuk, hogy jelenleg kicsivel több a lány, mint a fiú a tagok között.

„A cserkészlet állandó értékei nem változtak. A cselekedve tanulás, az őrsi rendszer, illetve az, hogy játékos, keretmés formában adjuk át a tudást és rendezzük a programjainkat, ugyanaz, mint régen” – mondta Zsidi Kristóf, hangsúlyozva, hogy a működésük a mai napig az alapító Robert Baden-Powell elgondolásaihoz igazodik. Ennek szellemében alakulnak külön lány és fiú őrök, amik rajokba szervezve működnek. „A cserkésznek önmaga, Isten és a haza iránt is vannak kötelezett-

RELIKVIÁK

A Nimródnek két, nagy becsben tartott lobogója is van. A csapatzászló, amelyet a táborozások alkalmával használnak, az 1946–48 közötti átmeneti időszakból származik, és különlegessége, hogy korona nélküli Kossuth-címer szerepel rajta. Évtizedekig rejtegették, majd az újjáalakulást követően előkerült. Fakó színeit annak köszönheti, hogy valaki ekkor óvatlanul kimos-ta. A fáma szerint a csapat díszzászlaját (képünkön) apácák varrták 1989-ben az újjáalakuláskor, és az első fogadalomtétel előtti utolsó pillanatokban készült el. Ezt a felszentelt, díszes zászlócsúccsal ellátott lobogót különleges eseményeken és ünnepnapokon használják.

A cserkésznyakkendők színei különböző korosztályokat jelölnek

Koltai András és Zsidi Kristóf

Fotók: Körösi Tamás

ségei” – fejtette ki Koltai András a mozgalom három alapelvét, amelyekre a 10 cserkésztvörvény is alapul. A parancsnokhelyettes kitért arra, hogy a cserkészlet iránt növekszik az érdeklődés, ami szerint annak köszönhető, hogy most a régi cserkészek gyermekei kezdik el felfedezni maguknak a szüleik közösségét. Mert az olyan gyakorlati ismeretek, mint az erdei táborozás, a természetben való tájékozódás, ételkészítés és sátorállítási mikéntjének elsajátítása, és a vezetői készségek fejlesztésén túl a cserkészlet elsősorban baráti közösséget ad, ami fontosabbá válik a telefonnyomogatásnál.

A vízivárosi csapatnál is az azonos korosztályú gyermekek kis közösségein alapuló, heti egy-másfél órás őrsgyűlés adja a nevelő munka és a programok alapját. A különböző éves események őrsi, raji és csapatszinten is szerveződnek. Fontos dátum a Baden-Powell születésnapjára időzített február 22-ei megemlékezés, illetve a nagyobb ünnepekhez, az iskolakezdéshez és az évzáráshoz kapcsolódó cserkészmisék. A cserkészek szolgálatot látnak el az úrnapi és a húsvéti körmenet idején, október elején nyílt napon mutatják be a tevékenységüket, advent első vasárnapján kézműves foglalkozást tartanak. Emellett minden rajnak tartanak portyákat.

A plébánián az adventben péntekenként hajnalban cserkész rorate van, majd pedig lehetőség szerint a természetben rendeznek cserkészkarácsonyt. De idén tervben van, hogy az idősebb cserkészek a regös hagyományok felelevenítésével a nyugdíjasok számára látogatássorozatot és karácsonyi műsort is szerveznek. Jövőre pedig méltó módon ünneplik majd meg a csapat százéves fennállását.

Tari Tamás

NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK KÖZMEGHALLGATÁSA

A Budavári Görög Nemzetiségi Önkormányzat 2024. december 3-án (kedden), 9.00 órától közmeghallgatást tart a Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal (1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.) III. emelet 319/B. irodájában. Minden érdeklődőt szeretettel várnak. Információ: 458-3015.

A Budavári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat 2024. december 3-án (kedden), 15.00 órától közmeghallgatást tart a Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal (1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.) III. emelet 319/B. irodájában. Minden érdeklődőt szeretettel várnak. Információ: 458-3015.

A Budavári Szerb Önkormányzat 2024. december 4-én (szerdán), 14.00 órától közmeghallgatást tart a Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal (1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.) III. emelet 319/B. irodájában. Minden érdeklődőt szeretettel várnak. Információ: 458-3015.

Fotók: Tóth Tibor

Ahogy a nagymamám főzte régen

Több mint huszonöt éve működik, a Toldi konyhájában a fél világ megfordult már

Budán már-már legendás a Toldi konyhája étterem. A Várnegyed lábánál, a Batthyány utcában található helyet egy házaspár – Virág Cecília és férje, Szilágyi Tibor – nyitotta még 1998-ban. A környékeliek azóta is házas ízekre és menükre számíthatnak, ha betérnek, akár csak a régi vágású magyaros konyhára vágyó turisták.

Több mint huszonöt éve működik a Toldi Konyhája étterem – amely minden hétköznap 11-től 16 óráig várja meleg konyhával vendégeket. A helyet üzemeltető házaspár büszke rá, hogy az étlap immár negyvenkét nyelven érhető el, így egy betévedő koreai vagy például finn turistát sem érhet meglepetés – azaz igen –, mert a saját nyelvén olvashatja a Toldi konyhája étlapját. Ha lokálpatriótaként nézzük, hogy ezzel együtt mégsem szerepelnek a turistakalauzokban, akkor elmondhatjuk, ez a hely és környékeliek nagy szerencséje is, mert az étkezde így tudott élhető maradni. Ugyanúgy törzshelye ez máig is az idős nének a szomszédból, mint a környékbeli iskolásoknak, vagy akár egy-egy hírességnek is.

A hely tulajdonosai – Virág Cecília és férje, Szilágyi Tibor – most is lelkesen beszélnek a kis családi vállalkozásukról. Tibor –

aki eredeti szakmáját tekintve gépészmérnök – és felesége, Cecília szívesen főz, így adta magát az étkezde ötlete. A család főelőzőleg a belvárosban vitt egy-két üzletet, az egykori Úttörő Áruháznál vendéglátót is. Ahogy mesélik, az 1990-es években fiatal, gyerekes családként azért kerestek a környéken helyet, mert gyermekeik ide, az akkor Fő utcai bencés iskolába jártak. „Így a környéket praktikusán össze tudtuk egyeztetni a családi életünkkel, mert a vendéglős munka, legalábbis, ha családi vállalkozásként működik, az lehet egy reggeltől délután 16 óráig tartó elfoglaltság, és a többi idő a gyerekeké” – meséli Tibor, aki ráadásul eredetileg is a Csalogány utcában lakott, és mint régi vízivárosi lokálpatrióta, minden zeg-zugot jól ismer.

Jelenleg hárman dolgoznak itt, de egy időben öt családnak is adtak megélhetést, viszont ma már egyre nehezebb alkalmazottat találni, pedig családtagként tekintenek rájuk. Cecília mellett most még egy hölgy, Móni dolgozik szakácsként és konyhai mindenesként is. De természetesen Cecília is jelen van nap mint nap, ő is szakács, anyagbeszerző, illetve a napi menü kiötlője. Tibor már csak a technikai-műszaki ügyintézésben vesz részt. Cecília figyel arra is, hogy a törzsvendégek kedvenc ételeit is megfőzzék, ha valaki épp gulyásleves kíván, megbeszélhető, hogy mikor legyen a menüben.

A házaspár a személyes, lassabb és „megadni a módját” stílusú étkezésben hisz, és ezt meg is teremti a vendégeknek, mind a környezettel, mind a közvetlen vendégfogadással. Hogy szerintük mi ennek a helynek az erőssége és vonzereje, Cecília úgy fogalmaz: „a varázs az, hogy emberi”. A Toldi konyhája ebéddidőben

mindig tele van, és bár akadnak turisták, a hely mégis inkább az itt lakó vízivárosiaké, ahová be lehet térni egy tojásos-nokedlire, szilvágombócra, vagy akár töltött paprikára is. Tibor és Cecília szerint a legnagyobb dicséret az, ha egy vendég azt mondja az ételre, hogy „olyan, ahogy a nagymamám csinálta régen”.

A házaspár nagyon büszke a kis étkezdére. A hely eredetileg is étkezde volt ugyanezen néven, de Tibor és Cecília alakították át például a fa berendezést, a csipkével díszített natúr fa pultot is saját kezűleg készítették ablakkeretből – ahogy mesélik. Sok érdekes régi tárgy színesíti és teszi lakályossá a belső teret. Tibor egyik szenvedélye a régi órák gyűjtése – lelkesen és sok szeretettel mutatja meg őket –, de találunk itt régi kávéfőzőt, aluminium mozsarat a háborús időkből, üveg vajköpülőt, vagy egy igazi ritkaságot, egy sétatálcátartót. Tibor külön büszke egy vendég személyes ajándékára, egy székelő diákcsoport fotójára, amit a székelő himnusz szövege mellett helyezett el a falon. Érdekessége a kis helynek az étkezőasztali üveg alatt található sok-sok dedikált, rajzokkal, versekkel, jókívánságokkal és köszönettel írt, díszített szalvéta. A házaspár büszkén mutatja a kedves sorokat: „15 éve járok ide, és még mindig szívemmel – Ákos egy utcával feljebből” olvasható az üzenő-szalvétán, vagy „Köszönöm az ízletes ebédet” – from California with love, Anikó, öregdiák a Toldiból.” De olyan vendég is akadt, aki egy teljes verset írt nekik, „Gondolatok ebéd közben” címmel.

Manapság az is fontos kérdés, hogy mennyire érzik nehéznek az egyre emelkedő élelmiszerárak mellett az anyagbeszerzést és az üzletmenetet. Cecília szerint most is és mindig minden nehézség ellenére meg tudják oldani, hogy menjen a hely. Voltak persze hullámvölgyek, de túléltek. Most a Fény utcai piacról szerzik be az alapanyagokat, ezzel is a helyi minőséget próbálják biztosítani illetve a magyar termelőket támogatni.

A Víziváros abból a szempontból szerencsés, hogy itt több olyan kisebb hely is akad, ahol hétköznap megebedelhetünk. Nem minden budai városrészről mondható ez el. Így felmerül az a kérdés is, hogy érzik-e a konkurenciát, illetve, hogy mi a kis étkezde erőssége, miben más mint a többi? „Minden helynek megvan a sajátos vendégköre, jól megférünk egymás mellett” – fogalmaz Tibor. Cecília szerint az interaktív, barátságos, emberi hozzáállás a lényeg, s mert ez egy olvasgató, beülő, beszélgetős hely, ami eredetileg is volt a régi időkben, s ők tudatosan hagyták meg ilyennek mindmáig, illetve amit fejlesztenek, azt is ennek szellemében teszik.

Mint Tibor meséli, a tulajdonosok részéről nem véletlen, hogy nem lepték el teljesen a turisták – bár jönnek, és az étkezde megmaradt békebeli helynek, amolyan kopott bájjal. Ahogy az sem, hogy a telefonos ételrendelést is kihagyták az életükből. Amit a napi üzletmeneten kívül még vállaltak, az a hidegtálak készítése rendezvényekre, illetve előrendelhető a karácsonyi otthoni menü is – bejgli vagy halászlé –, megkönnyítve a háziasszonyok dolgát. Tibor büszkén meséli, hogy nem csak a kis étkezde, hanem maga a társasház, – ahol Cecília a másik vállalkozásukat, a Toldi Apartmant viszi – is az ő kezük nyomát viseli, ugyanis közös képviselőként a lakóközösséggel együtt újjátöltötték fel ezt az egykor Széll Kálmán és családja tulajdonában álló lakóházat. Még a csodás réz ablakilincs is eredeti a lépcsőházban, akár csak a lakónyilvántartó tábla.

Vajon győzik-e még lelkesedéssel és erővel? Cecília szerint máig is szeretik csinálni, változatosak a napjaik. Ha valaki betér ide, mindig van hozzá egy-két kedves szavuk, mindenkit ismernek, sokak életének és sok emberi történetnek részesei is, családi viszonyban vannak a szomszédokkal és a környékeliekkel is, mert ez egy kis falu, az étkezde pedig a falu egyik központja – vallják.

Kérdés persze, hogy lesz-e, aki továbbviszi ezt a jól bejáratott helyet? A házaspár két gyermeke – Benjamin és Sára – is a vendéglátásban dolgoznak, sokszor besegítenek a szüleiknek, így majd egyszer ők folytatják.

MÉ

Nem egyszerű a helytállás a vendéglátóiparban

Ahol felkerül az édes pont az i-re: a Béla bácsi Cukrászdájában jártunk

A környék tiszta robogás, autók cikáznak fel-alá, az emberek pedig általában szintén sietnek, ki a buszhoz, ki haza. A Mészáros utca 14. szám alatt található kis üzlethelyiségben, Béla bácsi Cukrászdájában sem pihen az élet: tempós munka mellett feszes iramban zajlik a vendégforgalom, aki betér, tudja, mit szeretne, és gyors kiszolgálás után elégedetten távozik. Csak mi lógunk ki a sorból, így Béla bácsi – Juhász Béla cukrászmester – kénytelen pár percre helyet foglalni az étkezőpultnál, hogy válaszoljon kérdéseinkre.

„Én nem mestercukrász vagyok, hanem cukrászmester” – javított ki minket rögtön a tulajdonos. „A különbség az, hogy a mestercukrász címet adják valakinek, míg a cukrászmesterséget ki kell érdemelni, ahhoz vizsgát kell tenni.” Juhász Béla pedig nap mint nap kiérdemli a tekintélyt parancsoló titulust, hiszen nem egyszerű helytállni a mai vendéglátói környezetben. De a jelen nehézségei előtt következzen egy kis időutazás!

ÉDES ÉVEK

„A sors hozta úgy, hogy cukrász legyek” – fogalmazott vendéglátónk azzal kapcsolatban, miért épp ezt a hivatást választotta. „Ötven évvel ezelőtt a Római-parton nevelkedtem, ahonnan édesapám mindig bevitt Óbudára, ami akkoriban tele volt öreg kis cukrászdákkal, ahol a cukrászmesterek is megették már a kenyerük javát. Az egész család nagyon szerette a süteményeket, így hétfőig mindig került valami édesség az asztalra” – mesélte Juhász úr, akit a mai napig rabul ejtenek az ízek, és aki képtelen ráunni a süteményekre.

A szakmai alapokat a váci szakmunkásképzőben sajátította el, ám eleinte még nem látszott biztosnak a cukrási karrier, hiszen már akkor sem volt olcsó mulatság cukrászdát nyitni, így mellette elvégezte a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolát is. „Mestervizsgát kellett tennem, és sok nyáron keresztül kellett Óbudán gyakornokoskodnom különböző cukrászdákban: a Vesséknél, a Pöhméknél és a Vinczéknél. Ennek most veszem

igazán hasznát, mert az öregek mindenre megtanítottak, arra is, hogy mi kell a túléléshez” – árulta el Juhász Béla, aki a saját üzlet nyitására is jól emlékszik: „Itt azelőtt Kutor Lajos bácsi cukrászdája működött. 1985-ben egy évet dolgoztam itt, hogy megismerjem a környéket, majd 1986-ban vettem át a boltot” – fogalmazott házigazdánk, aki elmondta, hogy a régi cukrászdát alaposan át kellett alakítani, amibe édesapja besegített némi tőkével. Utána kezdődhetett a munka.

A KONTINENS ÍZEI NÉHÁNY NÉGYZETMÉTEREN

A régi, hagyományos magyar cukrászattal kezdtek, ahogy pedig múlt az idő, felvették emellé az úgynevezett francia és olasz vonalat. A paletta szélesítésében a szakácskönyvek mellett nagy segítség volt számára, hogy a Magyar Cukrász Ipartestület folyamatosan szervezi a külföldi mesterek magyarországi workshopjait, és a külföldi tanulmányutakat, ahol testközelből lehet ellesni más népek és vidékek süteménykészítési tradícióit, mesterfogásait.

„A különbségeket talán így lehet jól érzékeltetni: míg mi a magyar konyhában zsíros ételeket, mondjuk pörköltet főzünk, addig a franciák kagylót. Ez az édességek terén is megvan. Az olaszok és a franciák például alig használnak lisztet, abból is többfélét” – mondta házigazdánk, aki szerint ez ugyanolyan ízes, zamatos, mégis sokkal könnyedebb süteményeket eredményez, mint a hazai, „nehéz” édességek.

Utóbbiakra is van igény, de inkább már csak az idősebb korosztály körében. Ha az ember végigjártatja a szemét a finomságoktól roskadozó pultokon, szinte zavarba jön, annyi mindenből válogathat: torták minden változatban – szeletben, egészben, esküvői és miniatűr verzióban, hagyományos ízekben, különböző országtorták formájában –, brownie-k, teasütemények, macaronok, linzerek. A különleges ízek kedvelőinek akad itt tiramisú, passiógyümölcscsel vagy chia maggal készülő édesség. Sőt, az édesszájúak még egy egyedi, úgynevezett Gönczi extra dobostortát is kipróbálhatnak

„Igazi kézműves cukrászdaaként a gourmand-oknak és a magyaros ízek híveinek is igyekszünk a kedvében járni. Felvettük a kínálatba a mentes süteményeket is, de a sós sütemények kedvelői is jól járnak nálunk” – mondta Juhász Béla, hangsúlyozva, hogy teljes kiőrlésű sütiket is készítenek. Házigazdánk még annyit elárult, hogy a francia sütemények a legtrükkösebbek: „Mindegyikben van valami csavar. Vagy többféle krém, vagy többféle tészta, vagy plusz ropogós réteg. De a magyarországi tortákat sem mindig egyszerű elkészíteni.”

MESTEREK

Fotók: Tóth Tibor

A SZÁMOK SZORÍTÁSÁBAN

A gazdasági nehézségek azonban az édes ízek krisztinavárosi szigetét sem kímélik. Béla bácsi Cukrászdája is egyre komolyabb kihívásokkal küzd: „Rettentő drágák az alapanyagok. A kakaóár-robbanás után most a vaj drágult meg. Emelni kéne az árainkat, de akkor már végképp nem lesz vásárlói kereslet. Sajnos a sütemények már így is luxuscikknek számítanak.”

Vendéglátónk keserűen jegyezte meg, hogy az új hűtőre valótlát sem tudja lassan előteremteni, pedig arra igen nagy szükség lenne a kis ízparadicsomnak: „Az ilyen kis üzletekkel, mint mi, nem foglalkoznak. Hitelt úgy nem tudok felvenni, hogy azt látom, nem nő a vásárlókedv.” A nagyobb manufaktúrákkal folytatott verseny és a rezsizámlákkal vívott harcok közepette Juhász Béla csak remélni tudja, hogy az I. kerület új vezetése tényleg segíteni akar a helyi kisvállalkozásokon, mert különben nem jósol fényes jövőt üzletének.

A MÚLT HANGJA

Béla bácsi Cukrászdája helyén egykor szintén cukrászda működött, mégpedig Kutor Lajosé. Erre bizonyíték a Népszava 1985. március 21-ei számában vele megjelent interjú is. Az öreg mester mondanivalójával mintha rímelni akart volna a jelenre:

„Az újságnál is van jobb propaganda. Az olcsó árak. Míg más cukrászdában húszan betérnek, addig nálam hetvenen is megfordulnak. (...) Én tudom, miért vagyok ilyen olcsó. (...) Mert kis pénzü emberek járnak hozzám. Egykor magam is csóró gyerek voltam. Nem emelhetem az árakat. (...) Megbecsülöm a filléreket, s nagy a forgalom. És nincsen semmi flanc. Nincsen dupla papír és nincsen dupla zacskó. De a bevétel is alig fedezi a kiadásokat. Az én munkám már majdhogynem ingyenben van.”

AMIÉRT MEGÉRI

„Hiába fizetek turisztikai adót, itt turistákkal akkor találkozunk, ha eltévedtek. Szerencsére az elmúlt 38 évben kialakult egy olyan törzsközönségünk, amely szívesen jár hozzánk, de sajnos ők is egyre kevesebbet tudnak vásárolni” – fogalmazott a cukrászmester, aki szerint a viszonteladók is egyre-másra mennek tönkre, bár szerencsére még rendezvényekre azért így is tudnak szállítani alkalmanként. Ugyanakkor a családi légkör megkönnyíti a mindennapokat: „Rajtam kívül a feleségem, anyósom és még két régi, kipróbált kolléga dolgozik velünk, ők már 25-30 éve.”

Amikor arról kérdeztük, mi a legkedvesebb élménye az elmúlt, lassan 40 évből, széles mosoly szaladt szét az arcán, és gondolkodás nélkül vágta rá: „A vevők. Mindegyikük hihetetlenül aranyos, kedves, jobbkat a világon sem lehetne kívánni. Mindig jó érzés, ha mondják, vagy Facebookon megírják, hogy a süteményeink feltették az ebéd végén az i-re a pontot.”

Tari Tamás

ADVENTI VÁSÁR

a Szentháromság téren

2024. november 29. - december 24. között
nyitva minden nap

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

KÖZMEGHALLGATÁS

Időpont: **2024. november 28. (csütörtök) 16.00 óra**
Helyszín: **Városháza aula, 1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.**
Kérdéseiket az alábbi e-mail címen várjuk: kozosseghallgatas@budavar.hu

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

A MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM ÉS KÖNYVTÁR ELŐADÁSAI

I. kerület, Attila út 93.

November 19., kedd. 16.00–17.00
Cleverfood: Nálunk is megterem – melegebb vidékekről érkezett haszonnövényeink
Előadó: Lükőné Örsi Gabriella könyvtárigazgató, kertészmérnök

November 21., csütörtök, 18.00
Livingstone nyomában 2024-ben, 3. rész: Mozambik és Zambia
Előadó: Czeiner Kata túraszervező és Sáfrány József operatőr, rendező, a túra ötletgazdája és szakértője

November 26., kedd, 17.00–18.00
A bunyevácok paprikája
Előadó: Kőszegi László fizikus, amatőr néprajzkutató

November 28., csütörtök, 17.00
Könyvtári könyvműhely – Adventi készülődés. Az esemény regisztrációköteles: vip.ella@gmail.com
Tartja: Vincze Petronella restaurátor

Krónikus orrfolyás vagy orrdugulás? Ősszel is okozhatja allergia

Nem minden megfázás, ami annak tűnik. Bár az orrfolyás és orrdugulás a kórokozók kiváltotta légúti fertőzések klasszikus tünetei, amennyiben tartósan panaszt okoznak és megnehezítik életünket, ne elégedjünk meg ezzel a magyarázattal – tanácsolja dr. Augusztinovicz Monika, az Allergiaközpont allergológusa, klinikai immunológus, fül-orr-gégész.

ORRFOLYÁS, ORRDUGULÁS, TÜSSZÖGÉS – ŐSZI PANASZOK?

Bosszantó orrfolyás, orrdugulás, időnként némi tüszűmentés és könnyezés – amikor ezeket a tüneteket tapasztaljuk magunkon az őszi vírusszezonban, szinte már rutinosan nyúlunk az orrcseppekhez, torokpasztillákhoz és megfázás elleni készítményekhez házi patikánkban. De mi a teendő olyankor, ha ezeken a panaszokon kívül semmilyen egyéb légúti fertőzésre utaló tünet (pl. rossz közérzet, izomfájdalom, láz) nem jelentkezik? Mindenképpen érdemes utánajárni, hogy mi okozhatja a már hetek óta fennálló, vagy esetleg kifejezetten az év adott hónapjaiban jelentkező tüneteinket. A kísérő tünetek megfigyelése mellett sokat elárul betegségünk természetéről az is, hogy panaszaink köthetők-e valamilyen helyszínhez, elfogyasztott ételhez vagy gyógyszerekhez.

AZ ŐSZI ÉS TÉLI ORRDUGULÁST IS OKOZHATJÁK ALLERGÉNEK

Az őszi és téli hónapok során felerősödő, a lakásban vagy zárt terekben jelentkező felsőlégúti tünetek esetén elsőként érdemes számításba vennünk a beltéri allergéneket. A kiváltó okok között elsősorban a háziporlatka, a penészgomba és kisebb mértékben az állatszőr allergia jöhet szóba. Nem ritka, hogy a lakáson belül használt erős illatanyag-összetevők (illatdiffúzorok, légfrissítők, füstölők), parfümök, tisztítószeres vagy rovarirtó készítmények irritálják a nyálkahártyát, vagy váltanak ki allergiás panaszokat. A beltériek mellett a kültéri allergének, például allergén gombák is előidézhettek hasonló panaszokat. Figyeljük meg testünk jelzéseit, hiszen az allergiás orrdugulás változatos légúti tünetek kíséretében jelentkezik: orrfolyás, orrvizketés, tüszűmentés, kaparó torok, szemviszketés, köthártya-gyulladás, asztmatikus panaszok, vagy akár egy krónikusan fennálló gyulladás, illetve a szövődményként jelentkező, visszatérő középfülgyulladás.

A BŰNÖS A TÁNYÉRUNKON LEHET?

A szemfüles páciensek arra is figyelhetnek, ha légúti tünetek valamely étel vagy ital elfogyasztását követően jelentkeznek. Kiderülhet például, hogy a háttérben hisztamin-intolerancia húzódik meg, aminek tüneteként a magas hisztamin-tartalmú élelmiszerek (pl. sajtok, alkohol, paradicsom, hal, füstölt húsok, fermentált ételek) fogyasztása számtalan kellemetlen allergiaszerű panaszt (torokkaparás, orrdugulás, orrfolyás, tüszűmentés, de akár fejfájás, szívdobogásérzés, hasfájás, hányinger, émely-

gés) vált ki az érintetteknél. Gyerekeknél igen gyakran a tejfehérje allergia okoz krónikus orrnyálkahártya-duzzanatot, ami miatt orrdugulás jelentkezhet.

– Tartós orrdugulás vagy orrfolyás esetén elsőként a kiváltó okokat keressük – hangsúlyozza a szakorvos. Természetesen a felsoroltakon kívül számtalan egyéb oka is lehet panaszainknak, például orrpolip, orrkagyló megnagyobbodás vagy orrsővényferdülés, orrmandula megnagyobbodás, savas reflux vagy orrcsepp-függőség, ami orrdugulást okoz. Amennyiben ismert allergén áll tüneteink háttérében, elsősorban a kiváltó allergén kerülésére kell törekedni, emellett tüneti kezelésként antihisztamin gyógyszereket és szteroid orrspray-t, vagy hosszú távú megoldásként allergén immunterápiát lehet alkalmazni.

(x)

BUDAPEST FŐVÁROS I. KERÜLET BUDAVÁRI POLGÁRMESTERI HIVATAL

ÜGYFÉLFOGADÁS ÉS TELEFONSZÁMOK

Központi telefonszám: +36-1/458-3000

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 14.00-18.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Péntek: 8.00-12.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

Cím: 1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.
Levelezési cím: 1276 Budapest, Pf. 1198
Központi e-mail: hivatal@budavar.hu

ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK:

I. számú:
1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.
Telefonszám:
06-1/458-3030,
06-1/458-3025

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.30 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

III. számú:
1014 Budapest, Országház utca 9.
(Közterület-felügyeleti Iroda)
időpont egyeztetés: 06-1/225-7271
vagy kozteruletfelugyelet@budavar.hu

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-16.00 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.00 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)
Csak előre egyeztetett időpontban!

II. számú:
1013 Budapest, Attila út 65.
Telefonszám:
06-1/225-7276

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.30 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

GAMESZ ügyfélszolgálat
1011 Budapest, Iskola utca 16.
Telefonszám:
06-1/225-2440
06-1/225-2450

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.00
Kedd: 8.00-16.00
Szerda: 8.00-16.00
Csütörtök: 8.00-16.00
Péntek: 8.00-13.00
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

Róka látogatott a játszótérre

Nem, nem a Gellért-hegy oldalában található Vuk játszótér jól ismert gyerek-rókája elevenedett meg, ezúttal valódi róka tett látogatást a Donáti utcai játszótéren. Íme pár jótanács, ha összehatalálkoz-nánk a mesebeli állat igazi változatával.

A vörös róka Magyarországon honos állat, a hazai élőhelyeken bárhol találkozhatunk vele. Kerületünkben hosszú évek óta a Budai vár alatti területeken valamint a Tabán, a Naphegy térségében láthattunk előfordulást, hiszen a beépítettség és a lakott területek terjeszkedése következtében a vadon élő állatok élettere csökken. Az emberi települések viszonyaihoz alkalmazkodó róka meglepően közel merészkedhet hozzánk, de 5-6 méternél közelebb aligha jön, kitér előlünk, igyekszik kerülni a közeli talál-

kozást. Viszont előfordul, hogy lemerevedik, ha zseblámpával, telefonunk lámpájával este rávilágítunk. A róka akkor gyanús, ha nincs félelemérzete, és közel enged magához az embert. Ekkor gyanakodhatunk veszettségre.

A rókával minden kontaktust kerülni kell, azaz tilos megfogni! Rókák esetében a veszettség veszélye minimális, hiszen a folyamatos vakcinázásnak köszönhetően a vadon élő rókaállományból szinte eltűnt ez a betegség. A róka képes megszokni az ember közelségét, akár félelem nélkül mozog az utcákon és a kertekben.

Tudnunk kell, hogy a macskának, kutyának kitett eledel sokkal biztonságosabb és kényelmesebb táplálékforrás számára, mint amit az erdőn-mezőn képes megszerezni magának, így tehát sokszor vállalja a kockázatot, és közel merészkedik a város sűrűbben lakott területeihez, bemászik kerítéseken is. Ne hagyjuk kinn éjszakára a kutya- vagy macskaeledelt! Előfordulásukat csökkenthetjük a felelős, körültekintő hulladéktárolással is. A lakossági hulladékot megfelelően zártan kell tárolni, hogy ne vonzza oda a rókákat és a rágcsálókat.

A belterület nem vadászterületnek minősülő terület, így az ott megjelenő vadfajokat csak az arra specializálódott kisállat-befogó szakemberek tudják élvező csapdával megfogni és elszállítani. Bejelentés alapján, ha magánterületen vagy társasház udvarán rókaodú található, a közös képviselő rendelheti meg a róka befogását, elszállítást.

Várnegyed

Madrid fája az Európa Parkban

Fenyőfa képviseli ezentúl Spanyolországot az Európa Parkban (más nevén Európa Liget) a Bécsi kapu tér alatt. A Főkert azért cserélte a fát, és helyezte át a spanyol főváros nevét feltüntetető követ, mert a várfal tövében évekkel ezelőtt ültetett emlékfá elszáradt. Az Európa Park alsó teraszán, Mackó Úr szobrától nem messze egyébként nem ez az első, várost reprezentáló fa. Tavasszal ugyanitt Szlovénia kapott helyet egy Ljubljana feliratú követ, mivel eddig ennek a kétmillió lakosú szomszédos országnak nem volt fája a ligetben. A parkot 1972. szeptember 4-én nyitották meg a főváros centenáriuma és 29 európai főváros ez alkalomból megrendezett kongresszusa emlékére. A fővárosok vezetői ekkor saját kezűleg ültettek el itt egy-egy olyan fát, amely jellemző saját országuk flórájára, és bírja a hazai időjárást is.

A PROSZTATARÁK KORAI FELISMERÉSE ÉLETET MENTHET!

**INGYENES VÉRVÉTELES PSA-SZŰRÉS 50 ÉVEN FELÜLIEKNEK!
GYERE EL AZ INGYENES SZŰRÉSRE!**

CSAK PÁR PERC AZ EGÉSZ, LEVETKÖZNI SEM KELL. EGY CSEPP VÉR AZ UJJBEGYBŐL ÉS MÁR KÉSZ IS!

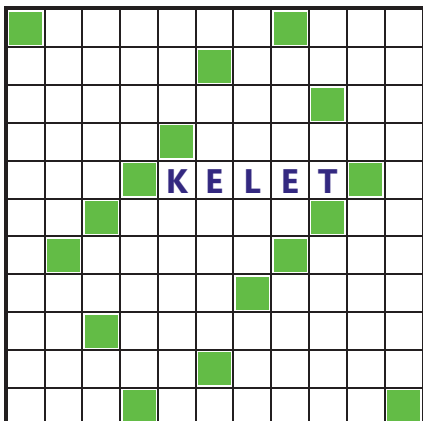
AZ EGÉSZSÉG IS FÉRFIAS!

1016 Budapest, Mészáros u. 18. (Budavári Polgárőrség), 2024. november 30., 10.00–17.00

AZ ESEMÉNY REGISZTRÁCIÓKÖTELES: BUDAVARIPOLGARORSEG@GMAIL.COM

psaszures.hu

CSODÁLKOZÁS

Helyezze el az alábbi szavakat, betűcsoportokat az ábrában, úgy, hogy egy szabályos keresztrejtvény alakuljon ki! Egy szót könnyítésül beirtunk. A megmaradt szavakból a vicc poénját állíthatja össze:

Egy ügyvéd Szent Péter elé kerül a mennyország bejáratánál. Kérdezi tőle:
 – Miért kellett ilyen fiatalon meghalnom?
 – Fiatalon? – csodálkozik Szent Péter – Hiszen az ügyfeleidnek felszámolt munkaórák szerint már ...!

2 betűsek: ÁT, ÉP, HE, IK, LI, LÖ, LY, TB

3 betűsek: DUG, EST, FUT, IMA, ONT, STB

4 betűsek: ÉVES, HASI, HONI, KOMI, LÖTT, MELL, TÁTI, VAGY

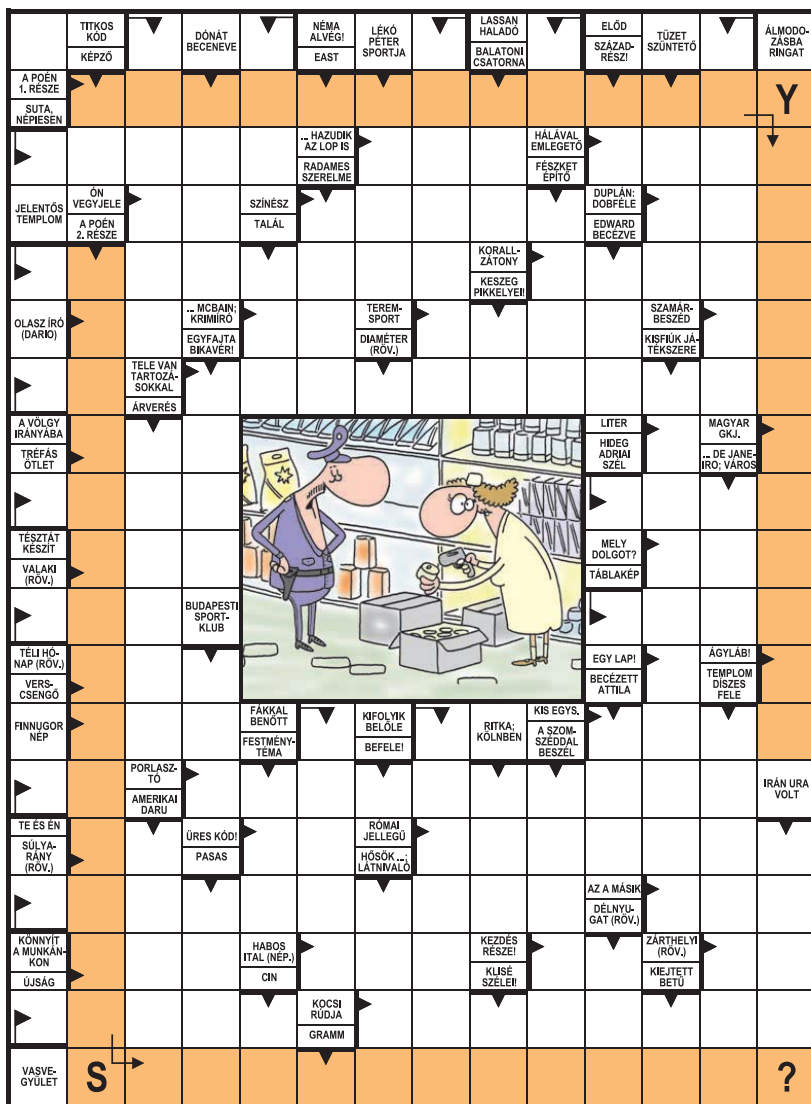
5 betűsek: AGORA, ALIAS, ATTA, ÉGISZ, ÉRETT, FAZON, KÁROS, KELET, KILES, OKKER, UNOKA

6 betűsek: ALPONT, ANGINA, BÁRÁNY, BÉKEÉV, HUSIKA, TALÁLT

7 betűsek: ATEISTA, KLINIKA, VONALAZ

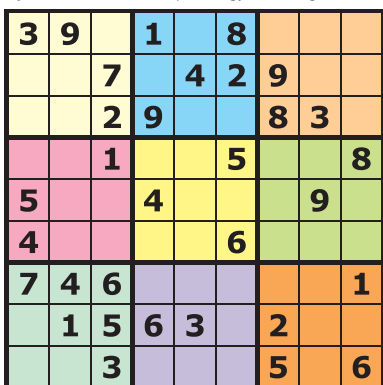
8 betűsek: ÉREMTANI, LEGALÁBB, RIADOZIK

10 betűsek: ARITMETIKA, KÉTOLDALAS, SZÁZHATVAN

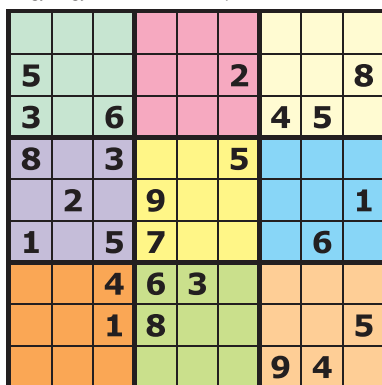

SZUDOKU

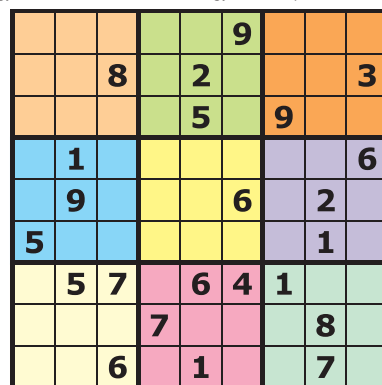
Írja be a sorokba és oszlopokba egytől kilencig a számokat, de úgy, hogy a sorokban, az oszlopokban, és a 3x3-as kis négyzetekben minden szám csak egyszer szerepelhet!

PLUSZ EGY POÉN: ...legnagyobb százhatvan éves vagy!

Megfetések - SKANDINÁV - Kedves asszonyom, láthatnám a fegyveréselési engedélyét?

Megtalálja a Várnegyed online is:

varnegyed.hu

facebook.com/varnegyed

ÁLLANDÓ PROGRAMOK A MÁRAIKULTBAN

Maminbaba

Lindy Hop (swing)

Kerekítő foglalkozás

Hatha jóga

Tahiti tánc

Minden hétfő és szerda 18:00–19:20

Ez a táncóra azoknak a nőknek szól, akik szeretnék a polinéz szigetvilág életvidám, energikus táncaival megismerkedni.

Az első óra ingyenes.

Elérhetőség: info@tahititanc.hu és www.tahititanc.hu

Kerekítő foglalkozás Bogdán Dórával

kedd 10:00–10:30 Kerekítő Mondókázó (0–3 év)

kedd 10:45–11:30 Kerekítő Manó Torna (1–3 év)

Ölbéli játékok a Kerekítő mondókáskönyv-sorozat játékaik nyomán, hangszerjátékkal, dalokkal.

Óradíj: 2.800 Ft • Bérlet: 13.000 Ft / 5 alkalom

Elérhetőség: www.kerekito.hu +36 30 205 5703

Szenior örömtánc

kedd 14:00–15:00

A Szenior Örömtánc nem tánciskola időseknek, hanem közösségi, társasági tánc.

Óradíj: 1.500 Ft

Elérhetőség: Csókás Viki: csokasviki.23@gmail.com, +36 20 777 6434

Alakformáló konditorna

kedd és csütörtök 17:00–18:00

szerda és péntek 9:00–10:00

A jó erőnlét, a hajlékonyság, az egészség és a harmónia érdekében különféle izomgyakorlatok minden korosztálynak!

Óradíj: 2.000 Ft

Elérhetőség: Tóth Ildikó: fecske.torna@gmail.com

Maminbaba: Fitness – Hordozás – Közösség csütörtök 10:00–11:00

A Maminbaba hordozós latin fitness egy igazán szórakoztató, mégis intenzív, csinosító mozgásforma kisbabás és várandós anyukák számára babahordozási segítséggel.

Óradíj: 3.500 Ft • Bérlet: 10.000 Ft / 3 alkalom

• 15.000 Ft / 5 alkalom

Elérhetőség: Horváth-Kostka Zsófia, kostkasz@gmail.com

Hatha jóga 40+ korosztálynak csütörtök 18:30–19:30

Minden ember megérdemli a testi – lelki nyugalmat, az erőt, amit megkaphat a jóga gyakorlása által.

A résztvevők idős korban is hajlékony, egészséges testnek örvehetnek.

Óradíj: 3.000 Ft

Elérhetőség: Hidvégi Eszter: +36 30 971 0055

Budavári Mozgássérült Szervezet klubnapja minden hónap első keddjén 14:00–16:00

Az I. kerületi Mozgássérültek Klubja – akadálymentesített környezetben – minden hónap első keddjén tartja klubnapját, mely lehetőséget teremt a tagok számára, hogy sorstársaikkal kapcsolódjanak.

A belépés díjtalan!

Elérhetőség: dr.szalko.anna@gmail.com

1013 Budapest, Krisztina tér 1.

További részletek a www.maraikult.hu weboldalon.

MáraiKult

8 helyszínen várunk az I. kerületben

MáraiKult
1013 Budapest,
Krisztina tér 1.

**Jókai Anna
Szalon**
1011 Budapest,
Iskola utca 28.

**Borsos Miklós
Emléklakás**
1014 Budapest,
Úri utca 6.

Várnegyed Galéria
1015 Budapest,
Batthyány utca 67.

Virág Benedek Ház
1013 Budapest,
Döbrentei utca 9.

Vízvárosi Klub
1015 Budapest,
Batthyány utca 26.

Tér-Kép Galéria
1016 Budapest,
Krisztina körút 83-85.

**Országház
utcai Könyvtár**
1014 Budapest,
Országház utca 13.

Élmény és inspiráció Buda szívében

www.maraikult.hu